

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostrobrzyskiego 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

WYMAGANIA EDUKACYJNE

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

HISTORIA KLASY 4-8

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy 4 szkoły podstawowej do programu nauczania „Wczoraj i dziś” (edycja 2020-2022)

Treści / zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia
I. Z historią na Ty	przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń</i> ; – rozróżnia przeszłość od współczesności; – potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy. – przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>ojczyzna, patriotyzm</i> ;	– poprawnie posługuje się terminami: <i>archeologia, źródła historyczne</i> ; – rozróżnia pracę historyków i archeologów; – potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych; – wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki; – dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem <i>symbole narodowe</i> ;	– wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych. poprawnie posługuje się terminami: <i>ród, drzewo genealogiczne</i> ; – przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny; – podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych. – poprawnie posługuje się terminem <i>tradycja</i> ; – podaje przykłady regionalnych tradycji – poprawnie posługuje się terminem <i>region</i> ; – wskazuje na mapie główne krainy	– omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów. – poprawnie posługuje się terminem „ <i>mała ojczyzna</i> ”; – tworzy przewodnik po własnej miejscowości. poprawnie posługuje się terminem <i>Polonia</i> ; – podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków. – wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału na dwie ery; – podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu. – określa początek i koniec wieku; – poprawnie umiejscawia	potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie; - ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych. – wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu omawia genezę polskich symboli narodowych; – tworzy przewodnik po własnym regionie. – charakteryzuje główne epoki historyczne. – oblicza upływ czasu między wydarzeniami,	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>– podaje przykłady pamiątek rodzinnych. – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem <i>symbole narodowe</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice. przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: <i>tysiąclecie, wiek</i>;</p> <p>– umieszcza daty na osi czasu. przy pomocy nauczyciela określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie;</p> <p>– oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery. – przy pomocy</p>	<p>— poprawnie posługuje się terminem <i>naród</i>;</p> <p>– przedstawia polskie symbole narodowe;</p> <p>– przedstawia najważniejsze święta państwowe;</p> <p>– wskazuje na mapie stolicę państwa. – poprawnie posługuje się terminami: <i>chronologia, okres p.n.e. i n.e</i></p> <p>– zamienia cyfry arabskie na rzymskie;</p> <p>– porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie. – poprawnie posługuje się terminami: <i>legenda, symbol</i>;</p> <p>– objaśnia symbole legendy mapy;</p> <p>– odczytuje z mapy podstawowe informacje.</p>	<p>historyczne Polski oraz największe miasta;</p> <p>– przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych. poprawnie posługuje się terminami: <i>era, epoka historyczna</i>;</p> <p>– podaje cezury czasowe epok historycznych. – poprawnie wskazuje wydarzenie wcześniejsze w czasach p.n.e;</p> <p>– oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach obu er. wyjaśnia, czym jest kartografia;</p> <p>– przygotowuje proste plany miejscowe.</p>	<p>wydarzenia z obu er na osi czasu. wyjaśnia, czym jest kartografia;</p> <p>– przygotowuje proste plany miejscowe.</p>	<p>w tym na przełomie obu er. – rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną.</p>	
--	---	---	--	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>nauczyciela postępuje się terminami: <i>mapa, plan</i>; – dostrzega różnice między mapą a planem.</p>					
<p>II: Od Piastów do Jagiellonów</p>	<p>-przy pomocy nauczyciela postępuje się terminami: <i>plemień, dynastia</i>; – wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski – przy pomocy nauczyciela postępuje się terminami: <i>cesarz, koronacja, wojowie</i>; – wie, kto był pierwszym królem Polski. przy pomocy nauczyciela postępuje się terminem: <i>uniwersytet, żak</i>;</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem <i>Piastowie</i>; – wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska”. – poprawnie postępuje się terminami: <i>relikwie, gród, drużyna</i>; – zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025; – charakteryzuje misję św. Wojciecha. zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370; – wyjaśnia powiedzenie: <i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>.</p>	<p>poprawnie postępuje się terminami: <i>Słowianie, poganin</i>; – zna wydarzenia związane z datą 966. – poprawnie postępuje się terminami: <i>biskupstwo, arcybiskupstwo</i>; – przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego; – wyjaśnia cele założenia oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej; – wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski za panowania Kazimierza Wielkiego. –</p>	<p>przycząca przykłady legend o początkach państwa polskiego; – wyjaśnia okoliczności zawarcia małżeństwa z Dobrawą oraz przyjęcia chrztu przez Mieszka; – przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu zna wydarzenia związane z datami: 1002–1018; – wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego; – wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego. poprawnie postępuje się terminem <i>uczta u Wierzyńka</i>; – opisuje zjazd</p>	<p>wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich; – charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego. ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego. – porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego. – poprawnie postępuje się terminem <i>Andegawenowie</i>; – omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla Polski i Litwy.</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki”.– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>Jagiellonowie</i>;– charakteryzuje postać <i>Jadwigi i Władysława Jagiełły</i>.charakteryzuje postać <i>Zawiszy Czarnego</i>.– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>astronomia</i>;– wie, kim był <i>Mikołaj Kopernik</i>.	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem <i>unia</i>;– zna wydarzenia związane z datą 1385;– wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego.– zna wydarzenia związane z datą 1410;– wyjaśnia powiedzenie: <i>polegać jak na Zawiszy</i>– wyjaśnia powiedzenie: <i>wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i>	<ul style="list-style-type: none">przedstawia okoliczności zawiązania unii polsko-litewskiej;– wymienia postanowienia unii w Krewie.– przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim;– opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem.wie, gdzie urodził się <i>Mikołaj Kopernik</i> oraz gdzie znajduje się jego grób;– przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem <i>Kopernika</i>.	<ul style="list-style-type: none">monarchów w Krakowie.-opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii <i>Piastów</i>.– charakteryzuje postać <i>Ulricha von Jungingena</i>.poprawnie posługuje się terminem: <i>teoria heliocentryczna</i>;– przedstawia inne dokonania i zainteresowania <i>Mikołaja Kopernika</i>;	<ul style="list-style-type: none">-przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego.– wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło <i>Kopernika</i> zostało potępione przez Kościół.	
--	--	---	---	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<p>III: Wojny i upadek Rzeczypospolitej</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>szlachta</i>;</p> <p>– zna królów Polski: <i>Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta i Stefana Batorego</i></p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>potop szwedzki</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej.</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zaborcy, powstanie</i>;</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>kanclerz, hetman</i>;</p> <p>– charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego.</p> <p>wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej;</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683;</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, kosynierzy</i>;</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1772, 3 maja 1791 r., 1794, 1795</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem <i>emigracja</i>;</p> <p>– przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiornie;</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą: 1797;</p> <p>– charakteryzuje postaci gen. Jana Hen-</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>złoty wiek</i>;</p> <p>– charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa;</p> <p>– wskazuje na mapie Zamość.</p> <p>-poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa, odsiecz wiedeńska</i>;</p> <p>– opisuje wygląd i uzbrojenie husarii;</p> <p>– zna postaci: Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania.</p> <p>– opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady.</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem <i>działalność konspiracyjna</i>;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną.</p> <p>– przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie</p>	<p>– wyjaśnia słowa Zamoyskiego: <i>Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie</i>;</p> <p>poprawnie posługuje się terminami: <i>husaria, wielki wezyr</i>;</p> <p>– przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przelomowej obrony Jasnej Góry;</p> <p>– przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej</p> <p>– przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja;</p> <p>– charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki.</p> <p>– opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego.</p> <p>wie, kiedy <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> został polskim hymnem narodowym;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona.</p>	<p>– charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego.</p> <p>– wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w</p> <p>. – przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja;</p> <p>wyjaśnia czym był Uniwersał Połaniecki;</p> <p>– wskazuje na mapie rozbiory Polski;</p> <p>– wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej;</p> <p>– charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte;</p> <p>– wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa Mazurka Dąbrowskiego.</p> <p>-wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło.</p> <p>– opisuje działalność</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka</p>
--	--	---	--	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>rozbiorów;</p> <p>– przedstawia cel powstania kościuszkowskiego</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>hymn państwowy</i>;</p> <p>– zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego;</p> <p>– zna słowa hymnu Polski– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zabór rosyjski, Syberia</i>;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy zorganizowali powstanie.</p> <p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie</p>	<p>ryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego.</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>branka, dyktator</i>;</p> <p>– charakteryzuje postać Romualda Traugutta;</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864.</p> <p>charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie;</p> <p>– wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla</p>	<p>i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>wojna partyzancka</i>;</p> <p>– opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowe</p> <p>-poprawnie posługuje się terminami: <i>Nagroda Nobla, Uniwersytet Latający</i>;</p> <p>– wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla</p>	<p>Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej.</p>	
--	---	---	--	---	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>postępuje się terminami: <i>tajne nauczanie, laureat</i>;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Maria Skłodowska-Curie musiała wyjechać do Francji.</p>					
<p>IV: Ku współczesnej Polsce</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminem: <i>I wojna światowa, II Rzeczpospolita</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie obszar II RP;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminami: <i>Wolne Miasto Gdańsk, bezrobocie</i>;</p>	<p>poprawnie postępuje się terminem <i>Naczelnik Państwa</i>;</p> <p>– zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r.</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat”</p> <p>. – poprawnie postępuje się terminami: <i>Armia Krajowa, Szare Szeregi</i>;</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą 1 sierpnia 1944 r.;</p> <p>– charakteryzuje</p>	<p>– przedstawia udział Legionów Polskich w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej;</p> <p>– wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego</p> <p>– opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego.</p> <p>– wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie;</p> <p>– opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem.</p> <p>– wyjaśnia, kto objął</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem <i>orlęta lwowskie</i>;</p> <p>– wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki w latach 1918- 1921 r.</p> <p>-charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego</p> <p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>Związek Sowiecki, powstanie warszawskie</i>;</p> <p>– charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego.</p> <p>– charakteryzuje postaci <i>Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny</i>.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie słów</p>	<p>– opisuje przebieg walk o granice II Rzeczpospolitej.</p> <p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>minister, eksport, import</i>.</p> <p>– przedstawia przebieg powstania warszawskiego.</p> <p>– wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.</p> <p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>konklawe, kardynał, pontyfikat</i>;</p> <p>– wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje na mapie Polski Gdynię.-przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>okupacja</i>;– zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.;– opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją.– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: „<i>żołnierze niezłomni</i>”;– opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej. – przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się	<p>postaci Zośki, Alka i Rudego.</p> <ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: „<i>żołnierze niezłomni</i>”;– rozwija skrót PRL; – poprawnie posługuje się terminami: <i>papież, teologia, pielgrzymka</i>;– wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II.– wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych;– opisuje okoliczności zawiązania związku zawodowego „Solidarność	<p>rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej;</p> <ul style="list-style-type: none">– opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich.– charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu;– charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla chrześcijan.– zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989;– zna głównych bohaterów „Solidarności”– Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz	<p>Jana Pawła II: <i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i>;</p> <ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego– poprawnie posługuje się terminami: <i>stan wojenny, Okrągły Stół</i>;– wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego;– wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu	<p>jest Prymasem Tysiąclecia;</p> <ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II.– wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską	
--	--	---	---	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>terminem: <i>papież</i> – wie, kim był Karol Wojtyła; – podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła. – przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja, strajk, solidarność, związek zawodowy;</i> – wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent.</p>					
--	--	--	--	--	--	--

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy 5 szkoły podstawowej do programu nauczania „Wczoraj i dziś”

Treści / zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)	Formy sprawdzenia
	Uczeń potrafi to, co	Uczeń potrafi to, co	Uczeń potrafi to, co na	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	Uczeń potrafi:	na ocenę dopuszczającą, oraz:	ocenę dostateczną, oraz:		ocenę bardzo dobrą, oraz:	
1. Życie pierwszych ludzi	<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>koczowniczy i osiadły tryb życia, pięściak</i> – opisuje różnice między człowiekiem pierwotnym a współczesnym – potrafi wyjaśnić, jakie korzyści daje człowiekowi umiejętność uprawy ziemi i hodowli zwierząt – wyjaśnia, dlaczego narzędzia metalowe są lepsze od kamiennych 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>pięściak, hodowla, koczowniczy tryb życia, osiadły tryb życia, rewolucja neolityczna, epoka kamienia, epoka brązu, epoka żelaza</i> – przedstawia, skąd wywodzą się praludzie – opisuje życie ludzi pierwotnych – charakteryzuje epoki kamienia, brązu i żelaza – wyjaśnia znaczenie nabycia umiejętności wskrzeszania ognia przez człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym – wyjaśnia, na czym polegała rewolucja neolityczna – przedstawia dawne i współczesne sposoby wytapiania żelaza 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje umiejętności, których nabycie umożliwiło ludziom przejście na osiadły tryb życia – wyjaśnia skutki rewolucji neolitycznej – wskazuje szlaki, którymi ludność zasiedliła różne kontynenty 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie ewolucji – charakteryzuje kierunki ewolucji człowieka – porównuje poziom cywilizacyjny ludzi w różnych epokach 	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka
2. Miasta-państwa Mezopotamii	<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>cywilizacja, Mezopotamia, Bliski</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rolę wielkich rzek w rozwoju rolnictwa, handlu i komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – objaśnia różnicę między prawem zwyczajowym a skodyfikowanym 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia kraje leżące obecnie na obszarze dawnej Mezopotamii 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>cywilizacja, kanał nawadniający, kodeks</i></p> <p>– wyjaśnia, jaką funkcję mogą pełnić rzeki w życiu człowieka</p> <p>– wskazuje na mapie: obszar Mezopotamii</p> <p>– wyjaśnia zasadę <i>oko za oko, ząb za ząb</i></p>	<p><i>Wschód, Babilonia, Sumerowie, kanał nawadniający, kodeks, pismo klinowe, zikkurat, podatki</i></p> <p>– samodzielnie wskazuje na mapie: obszar Mezopotamii, Tygrys, Eufrat, Ur, Babilon</p> <p>– wymienia najważniejsze osiągnięcia cywilizacyjne ludów starożytnej Mezopotamii</p>	<p>– charakteryzuje i podaje przykłady państw-miast z terenu Mezopotamii</p> <p>– wyjaśnia znaczenie kodyfikacji prawa w życiu społecznym</p>	<p>– tłumaczy, w jaki sposób powstawały pierwsze państwa</p>	<p>– wymienia współczesne przedmioty, których powstanie było możliwe dzięki osiągnięciom ludów Mezopotamii</p>	
<p>3. W Egipcie faraonów</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>piramida, faraon</i></p> <p>– wskazuje na mapie: Egipt oraz Nil</p> <p>– opisuje wygląd piramid</p> <p>– porównuje wygląd hieroglifów i pisma</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>faraon, politeizm, piramidy, hieroglify, mumifikacja, sarkofag</i></p> <p>– wymienia najważniejsze osiągnięcia cywilizacji egipskiej</p> <p>– opisuje zakres władzy faraona</p>	<p>– wyjaśnia rolę Nilu w rozwoju cywilizacji egipskiej</p> <p>– przedstawia strukturę społeczną Egiptu</p> <p>– podaje przykłady bogów i charakteryzuje wierzenia Egipcjan</p>	<p>– wyjaśnia powiązania między wierzeniami Egipcjan a ich osiągnięciami w dziedzinie budownictwa i medycyny</p> <p>– opisuje, w jaki sposób wznoszono piramidy</p>	<p>– opisuje etapy pochówku faraonów</p> <p>– charakteryzuje najbardziej znane przykłady sztuki egipskiej (Sfinks, Dolina Królów, grobowiec Tutenchamona, popiersie Neferetiti), piramidy w Gizie, świątynia Abu Simbel</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	współczesnego					
4. W starożytnym Izraelu	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>Tora, Żydzi, Dekalog</i></p> <p>– wyjaśnia, o czym opowiada Biblia</p> <p>– wymienia najważniejsze postaci biblijne związane z dziejami Żydów</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>judaizm, Tora, Jahwe, Dekalog, Mesjasz, synagoga, Mesjasz, Ziemia Obiecana, Arka Przymierza, monoteizm, plemię, Palestyna, prorok, Świątynia Jerozolimska</i></p> <p>– wskazuje na mapie: Palestynę, Jerozolimę</p> <p>– wyjaśnia różnicę pomiędzy politeizmem a monoteizmem</p>	<p>– opisuje główne etapy historii Izraelitów</p> <p>– charakteryzuje judaizm</p> <p>– porównuje wierzenia Egiptu oraz Izraela</p>	<p>– charakteryzuje dokonania najważniejszych przywódców religijnych i politycznych Izraela (Abraham, Mojżesz, Dawid, Salomon)</p> <p>– wskazuje na podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem</p>	<p>– wyjaśnia terminy: <i>synagoga, rabin</i></p> <p>– podaje przykład synagogi we współczesnej Polsce</p>	
5. Cywilizacje Indii i Chin	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>Daleki Wschód, Wielki Mur Chiński</i></p> <p>– wskazuje na mapie: Indie, Chiny</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Daleki Wschód, Ariowie, kasta, hinduizm, Wielki Mur Chiński, Jedwabny Szlak</i></p> <p>– wymienia osiągnięcia cywilizacji</p>	<p>– opisuje system kastowy w Indiach</p> <p>– charakteryzuje wierzenia hinduistyczne</p>	<p>– charakteryzuje rolę Jedwabnego Szlaku w kontaktach między Wschodem a Zachodem</p> <p>– przedstawia terakotową armię jako zabytek kultury chińskiej</p>	<p>– charakteryzuje buddyzm</p> <p>– opowiada o filozofii Konfucjusza</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>– przy pomocy nauczyciele wyjaśnia, dlaczego jedwab i porcelana były towarami poszukiwanymi na Zachodzie</p>	<p>doliny Indusu – wymienia osiągnięcia cywilizacji chińskiej – wyjaśnia, kiedy narodziło się cesarstwo chińskie</p>		<p>– wymienia i wskazuje na mapie: rzeki: Indus, HuangHe, Jangcy</p>		
<p>6. Od hieroglifów do alfabetu</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>pismo obrazkowe, hieroglify, alfabet, pismo alfabetyczne</i> – wyjaśnia, do czego służy pismo – charakteryzuje polskie pismo jako przykład pisma alfabetycznego</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>papirus, tabliczki gliniane, pismo obrazkowe, pismo klinowe, Fenicjanie, pismo alfabetyczne, alfabet łaciński</i> – wyjaśnia, w jaki sposób umiejętność pisania wpłynęła na dalsze osiągnięcia człowieka – porównuje pismo obrazkowe i alfabetyczne – wyjaśnia związek między wynalezieniem pisma a historią i prehistorią – omawia przyczyny wynalezienia pisma</p>	<p>– wskazuje różne przykłady sposobów porozumiewania się między ludźmi i przekazywania doświadczeń – przyporządkowuje różne rodzaje pisma do cywilizacji, które je stworzyły – wymienia przykłady materiałów pisarskich stosowanych w przeszłości</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób pismo obrazkowe przekształciło się w klinowe – przedstawia genezę współczesnego pisma polskiego – wyjaśnia, jakie były trudności z odczytywaniem pisma obrazkowego</p>	<p>– podaje przykłady narodów, które posługują się pismem sięgającym tradycją do pisma greckiego oraz do łaciny – opowiada o przykładach alternatywnych języków umownych (alfabet Morse’a, język migowy)</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<p>1. Demokratyczne Ateny</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>demokracja, zgromadzenie ludowe</i> – przy pomocy nauczyciela opisuje wygląd greckiego polis i życie w nim na przykładzie Aten</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Hellada, Hellenowie, polis, demokracja, zgromadzenie ludowe, akropol, agora</i> – wskazuje na mapie: Grecję, Ateny – wyjaśnia znaczenie terminu <i>demokracja</i> i charakteryzuje demokrację ateńską</p>	<p>– wyjaśnia wpływ warunków naturalnych Grecji na zajęcia ludności oraz sytuację polityczną (podział na polis) – wyjaśnia, kim był Perykles – opisuje, kto posiadał prawa polityczne w Atenach</p>	<p>– wskazuje podobieństwa i różnice między demokracją ateńską a współczesną demokracją parlamentarną</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób kultura grecka rozprzestrzeniła się w basenie Morza Śródziemnego</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka.</p>
<p>3. Bogowie i mity</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>mity, heros</i> – przy pomocy nauczyciela charakteryzuje najważniejszych bogów greckich</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Olimp, mity, heros, Partenon, Herakles, Achilles, Odyseusz, koń trojański</i> – przedstawia wierzenia starożytnych Greków – wskazuje na mapie: górę Olimp, Troję – wyjaśnia, kim był Homer</p>	<p>– charakteryzuje najważniejszych bogów greckich: opisuje ich atrybuty i dziedziny życia, którym patronowali – omawia różne mity greckie – przedstawia treść <i>Iliady</i> i <i>Odysei</i> – wyjaśnia współczesne rozumienie wyrażenia: <i>koń trojański</i></p>	<p>– opisuje wybrane miejsca kultu starożytnych Greków – omawia znaczenie wyroczni w życiu starożytnych Greków</p>	<p>– wyjaśnia nawiązujące do mitologii związki frazeologiczne (frazeologizmy mitologiczne): <i>objęcia Morfeusza, stajnia Augiasza, syzyfowa praca, męki Tantalosa, nić Ariadny</i> – opisuje archeologiczne poszukiwania mitycznej Troi</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<p>4. Kultura starożytnej Grecji</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>amfiteatr, igrzyska, olimpiada, stadion</i> – opisuje rolę sportu w codziennym życiu – przy pomocy nauczyciela opisuje, jak narodził się teatr grecki i jakie było jego znaczenie dla Hellenów</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Wielkie Dionizje, amfiteatr, tragedia, komedia, filozofia, igrzyska, olimpiada, Olimpia, stadion, pięciobój olimpijski</i> – wskazuje różne dziedziny kultury i sztuki rozwijane w starożytnej Grecji – opisuje charakter antycznych igrzysk sportowych</p>	<p>– opisuje charakter i cele antycznego teatru – przedstawia dokonania nauki greckiej – objaśnia, czym jest filozofia, i przedstawia jej najwybitniejszych przedstawicieli – wyjaśnia, kim byli: Fidiasz, Myron, Sofokles, Pitagoras, Tales z Miletu, Sokrates, Platon, Arystoteles – zaznacza na osi czasudatę: 776 r. p.n.e.</p>	<p>– przedstawia współczesną tradycję igrzysk olimpijskich – porównuje igrzyska antyczne ze współczesnymi</p>	<p>– charakteryzuje rolę kultury w życiu społecznym – przybliża postać i dokonania Archimedesesa – podaje przykłady wpływu dokonań starożytnych Greków na współczesną kulturę i naukę</p>	
<p>1. Ustrój starożytny o Rzymu</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>dyktator, cesarz</i> – wskazuje na mapie: Rzym – przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, dlaczego symbolem Rzymu została wilczyca</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Italia, monarchia, republika, senat, patrycjusze, plebejusze, konsulowie, pretorzy, kwestorzy, trybun ludowy, dyktator, cesarz</i> – przedstawia legendarne początki</p>	<p>– charakteryzuje ustrój republiki rzymskiej i jej główne organy władzy – przedstawia kompetencje najważniejszych urzędów republikańskich – opisuje konflikt społeczny między patrycjuszami a plebejuszami – zaznacza na osi czasu</p>	<p>– omawia przyczyny oraz okoliczności upadku republiki rzymskiej – porównuje ustroje demokracji ateńskiej i republiki rzymskiej</p>	<p>– wyjaśnia różnice w rozumieniu terminu <i>republika</i> przez Rzymian i współcześnie – przedstawia funkcje pełnione przez senat w ustroju współczesnej Polski</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		Rzymu – wskazuje na mapie: Półwysep Apeniński –omawia dokonaniaGajuszaJuliu sza Cezara i Oktawiana Augusta	daty: 753 r. p.n.e., 44 r. p.n.e.		
2.Imperium Rzymskie	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>provincia, legiony, plemiona barbarzyńskie,wielk a wędrówka ludów</i> – przedstawia wygląd i uzbrojenie rzymskiego legionisty	– poprawnie posługuje się terminami: <i>provincia, legiony, romanizacja, plemiona barbarzyńskie, Germanie, Hunowie, wielka wędrówka ludów</i> – wymienia główne provincje Imperium Rzymskiego –wskazuje na mapie: Kartaginę, granice Imperium Rzymskiego w II w. n.e., Konstantynopol – omawia etapy powstawania Imperium Rzymskiego	– opisuje przyczyny podziału cesarstwa na wschodnie i zachodnie – opisuje okoliczności upadku cesarstwa zachodniego – zaznacza na osi czasu daty: 395 r. n.e., 476 r. n.e. – zna postać cesarza Konstantyna Wielkiego	– wymienia korzyści oraz zagrożenia funkcjonowania państwa o rozległym terytorium – wyjaśnia wpływ kultury rzymskiej na podbite ludy	– przedstawia postać Hannibala i wojny punickie – pokazuje przykłady romanizacji we współczesnej Europie – przybliży postaci wodzów barbarzyńskich Attyli oraz Odoakera
3. Życie w Wieczny m Mieście	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>amfiteat</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>bazylika, Forum Romanum, termy,</i>	– wyjaśnia, dlaczego Rzym był nazywany Wiecznym Miastem – opisuje, jakie funkcje	– wyjaśnia, dlaczego cesarze rzymscy starali się kierować zawołaniem ludu: <i>chleba i igrzysk!</i>	– przedstawia pozostałości Pompejów i Herkulanum jako

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>r, gladiatorzy, niewolnicy</i> – przy pomocy nauczyciela przedstawia warunki życia oraz rozrywki dawnych mieszkańców Rzymu – omawia wierzenia Rzymian i wpływ, jaki wywarła na nie religia Greków</p>	<p><i>amfiteatr, gladiatorzy, patrycjusze, plebs, niewolnicy, westalki</i> –wymienia najważniejsze bóstwa czczone przez Rzymian i określa, jakimi dziedzinami życia się opiekowały – charakteryzuje różne grupy społeczeństwa rzymskiego</p>	<p>pełniło Forum Romanum – wymieni greckie odpowiedniki najważniejszych rzymskich bóstw</p>		<p>źródła wiedzy o życiu codziennym w starożytności</p>
<p>4. Dokonania starożytnych Rzymian</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>łuk triumfalny, Circus Maximus, Koloseum, kodeks</i></p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>kopuła, akwedukt, łuk triumfalny, Circus Maximus, Koloseum, Panteon, kodeks, Prawo XII tablic, Kodeks Justyniana</i> – wyjaśnia powiedzenie: <i>Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu</i></p>	<p>– uzasadnia i ocenia twierdzenie, że Rzymianie potrafili czerpać z dorobku kulturowego podbitych ludów – omawia najwybitniejsze dzieła sztuki i architektury rzymskiej – wyjaśnia rolę praw i przepisów w funkcjonowaniu państwa na przykładzie Rzymu –omawia dokonania</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego dobra sieć drogową jest ważna dla funkcjonowania każdego państwa</p>	<p>– opisuje wpływ prawa rzymskiego na współczesne prawo europejskie – ocenia, które z dokonań Rzymian uważa za najwybitniejsze, i uzasadnia swoją odpowiedź</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

			Wergiliusz i Horacego			
5. Początki chrześcijaństwa	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>apostołowie, Jezus z Nazaretu, biskupi, papież, Biblia – Stary i Nowy Testament</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Mesjasz, chrześcijaństwo, apostołowie, biskupi, papież, Biblia – Stary i Nowy Testament, Edykt mediolański</i> – charakteryzuje działalność apostołów po ukrzyżowaniu Jezusa – wskazuje na mapie: Palestynę, Jerozolimę, Mediolan – omawia nauki Jezusa z Nazaretu oraz dokonania świętego Piotra, świętego Pawła z Tarsu i Konstantyna Wielkiego	– wyjaśnia, czym różni się chrześcijaństwo od judaizmu – wyjaśnia, dlaczego władze rzymskie odnosiły się wrogo do chrześcijaństwa – wyjaśnia znaczenie Edyktu mediolańskiego dla rozwoju chrześcijaństwa – zaznacza na osi czasu daty: 33 r. n.e., 313 r. n.e.	– opisuje najstarsze symbole chrześcijańskie – wyjaśnia związki między judaizmem a chrześcijaństwem	– przedstawia dzieje wybranego świętego (na przykład swojego patrona)	
I. Bizancjum w czasach świetności	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>ikona,</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Bizancjum, Hagia Sofia, ikona, freski,</i>	– wskazuje, jaką rolę w periodyzacji dziejów odegrał upadek cesarstwa	– wyjaśnia, w jaki sposób położenie geograficzne wpłynęło na bogactwo Konstantynopola	– wyjaśnia, jaki wpływ na chrześcijaństwo miał podział Rzymu na część zachodnią i	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<i>freski, mozaika</i>	<i>mozaika</i> – wskazuje na mapie: Konstantynopol, granice cesarstw bizantyjskiego w czasach Justyniana I Wielkiego – tłumaczy, dlaczego Konstantynopol zaczęto określać Nowym Rzymem – wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>bizantyjski przepych</i>	zachodniorzymskiego oraz wschodniorzymskiego – charakteryzuje styl bizantyjski w sztuce – podaje przyczyny i skutki upadku cesarstwa bizantyjskiego – zaznacza na osi czasu datę upadku Konstantynopola – 1453 r. – zna postać Justyniana I Wielkiego	– uzasadnia twierdzenie, że Bizancjum potoczyło w nauce tradycję zachodniorzymską i grecką – wyjaśnia, jakie znaczenie dla państwa ma kodyfikacja praw	wschodnią – opisuje, jakie zmiany w bazylice Hagia Sofia zostały dokonane przez muzułmanów	odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
2. Arabowie i początki islamu	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>oaza, islam, Allah, Koran, meczet</i> – przy pomocy nauczyciela wskazuje podstawowe różnice między chrześcijaństwem a islamem	– poprawnie posługuje się terminami: <i>oaza, Czarny Kamień, Mekka, Medyna, islam, Allah, Koran, meczet, minaret, mihrab, minbar, dżihad, kalifowie, cyfry arabskie, stal damasceńska, arabeski</i> – omawia najważniejsze zasady wiary muzułmanów – wskazuje na	– przedstawia postać i działalność Mahometa – omawia osiągnięcia Arabów w dziedzinie kultury i nauki w średniowieczu – charakteryzuje i ocenia stosunek Arabów do ludów podbitych w średniowieczu – zaznacza na osi czasu datę: 622 r.	– wskazuje na podobieństwa i różnice pomiędzy chrześcijaństwem a islamem – podaje przykłady wpływu kultury, nauki i języka arabskiego na Europejczyków	– wyjaśnia, jak zmieniano się nastawienie części muzułmanów do innych kultur w średniowieczu i współcześnie – ocenia potrzebę tolerancji religijnej – wskazuje na podobieństwa i różnice w sposobie postrzegania dziejów i odmierzenia czasu między	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		mapie:Półwysep Arabski, Mekkę, Medynę oraz imperium arabskie w okresie świetności			chrześcijaństwem a islamem	
3. Nowe państwa w Europie	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>dynastia, cesarstwo, możnowładca</i> – przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, dlaczego Karol otrzymał przydomek „Wielki”	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Frankowie, dynastia, majordom, Karolingowie, układ w Verdun, cesarstwo, margrabia, marchia, możnowładca, Rzesza Niemiecka</i> – wskazuje na mapie: zasięg terytorialny państwa Franków w czasach Karola Wielkiego, Akwizgran i Rzym	– wyjaśnia, w jaki sposób władzę w państwie Franków przejęła dynastia Karolingów – charakteryzuje rozwój kultury i nauki w czasach Karola Wielkiego – przedstawia postanowienia traktatu w Verdun oraz jego skutki – zaznacza na osi czasu daty: 800 r., 843 r., 962 r. – omawia dokonania: Chłodwiga, Karola Młota, Pepina Małego, Karola Wielkiego i Ottona I	– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do utworzenia Rzeszy Niemieckiej – tłumaczy, dlaczego Karol Wielki jest jednym z patronów zjednoczonej Europy	– wyjaśnia skąd pochodzi polskie słowo „król”	
4. Konflikt papieża z cesarstwem	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>prawosławie, ekskomunika</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>dogmaty, schizma, patriarcha, prawosławie, ekskomunika, inwestytura, synod,</i>	– wyjaśnia przyczyny i skutki wielkiej schizmy wschodniej – wyjaśnia, czym są religie, a czym wyznania religijne – przedstawia przebieg	– wyjaśnia, na czym polegał spór o inwestyturę – omawia przykładowe różnice pomiędzy Kościołem katolickim a prawosławnym	– przedstawia okoliczności utworzenia Państwa Kościelnego	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		<p><i>konkordat</i> – wyjaśnia konsekwencje ekskomuniki cesarza i opisuje ukorzenie się cesarza Henryka IV w Canossie – przedstawia postaci: papieża Grzegorza VI, cesarza Henryka IV</p>	<p>sporu pomiędzy cesarzem a papieżem w XI w. – przedstawia postanowienia konkordatu w Wormacji – zaznacza na osi czasu daty: 1054 r., 1077 r., 1122 r.</p>			
5. Wyprawy krzyżowe	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>krucjaty, krzyżowcy, zakony rycerskie</i> – opisuje wygląd rycerzy zakonnych</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Ziemia Święta, synod, krucjaty, krzyżowcy, zakony rycerskie</i> – wyjaśnia przyczyny ogłoszenia krucjat – wskazuje na mapie: Ziemię Świętą i trasy wybranych krucjat – omawia skutki pierwszej krucjaty</p>	<p>– przedstawia zakony templariuszy, joannitów i Krzyżaków oraz ich zadania – opisuje skutki wypraw krzyżowych – przedstawia postać: Urbana II – zaznacza na osi czasu daty: 1096 r., 1291 r.</p>	<p>– omawia okoliczności zlikwidowania zakonu templariuszy</p>	<p>– przedstawia informacje, które z zakonów rycerskich funkcjonują współcześnie i jaka obecnie jest ich rola – ocenia rolę krucjat w kształtowaniu się relacji między chrześcijanami a muzułmanami</p>	
I. System feudalny	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>senior, wasal, hołd lenny,</i></p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>feudalizm, senior, wasal, lenno, hołd lenny, stan,</i></p>	<p>– omawia różnice pomiędzy społeczeństwem stanowym a współczesnym</p>	<p>– wyjaśnia, które stany były uprzywilejowane</p>	<p>– wyjaśnia, kim byli w Europie Zachodniej hrabiowie i baronowie</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>przywilej</i> – przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, na czym polegała drabina feudalna</p>	<p><i>przywilej, suzeren, duchowieństwo, chłopci, szlachta, mieszczaństwo</i> – przedstawia, jak wyglądał hołd lenny – wymienia i charakteryzuje poszczególne stany w społeczeństwie średniowiecznym</p>	<p>– opisuje zależność między seniorem a wasalem</p>			<p>ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>
2. Epoka rycerzy	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>rycerz, herb, kopia, ostrogi</i> – opisuje uzbrojenie rycerzy</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>rycerz, kodeks honorowy, paż, giermek, pasowanie, herb, kopia, ostrogi</i> – charakteryzuje ideał rycerza średniowiecznego – wyjaśnia, kto mógł zostać rycerzem – opisuje uzbrojenie rycerskie</p>	<p>– opisuje życie codzienne rycerstwa – przedstawia poszczególne etapy wychowania rycerskiego – opisuje ceremonię pasowania na rycerza</p>	<p>– przedstawia historię najślynniejszego polskiego rycerza Zawiszy Czarnego z Garbowa</p>	<p>– przedstawia literackie ideały rycerskie: hrabiego Rolanda, króla Artura i rycerzy Okrągłego Stołu</p>	
3. Średniowieczne miasto i wieś	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>kupcy, rzemieślnicy, rynek, targi, ratusz, pług,</i></p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>gród, osada targowa, lokacja, zasadźca, kupcy, rzemieślnicy, rynek, targi, wójt, burmistrz,</i></p>	<p>– wyjaśnia, na czym polegały lokacje miast i wsi – przedstawia organy samorządu miejskiego – charakteryzuje różne</p>	<p>– opisuje wybrany średniowieczny zabytek mieszczański w Polsce – znajduje i przedstawia informacje o założeniu własnej miejscowości</p>	<p>– przedstawia historie i okoliczności założenia najstarszych miast w regionie</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>radło, brona</i> – porównuje życie codzienne mieszkańców średniowiecznych miast i wsi</p>	<p><i>rada miejska, ława miejska, ratusz, cech, sołtys, ława wiejska, trójpolówka, pług, radło, brona</i> – opisuje, gdzie i w jaki sposób tworzyły się miasta – charakteryzuje główne zajęcia mieszkańców miast – opisuje życie i obowiązki ludności wiejskiej</p>	<p>grupy społeczne mieszczan – wyjaśnia, na czym polegała trójpolówka</p>			
4. Kościół w średniowieczu	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>zakon, klasztor, uniwersytet</i> – przy pomocy nauczyciela omawia życie w średniowiecznym klasztorze i jego organizację – wyjaśnia, czym zajmowali się kopiści</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>zakon, klasztor, opat, reguła zakonna, benedyktyni, cystersi, skryptoria, kopiści, franciszkanie, dominikanie, asceza, benedyktyńska praca, uniwersytet</i> – charakteryzuje stan duchowny w średniowieczu – opisuje różne role, jakie odgrywali duchowni w społeczeństwie</p>	<p>– przedstawia najważniejsze zakony średniowieczne – wyjaśnia określenie <i>benedyktyńska praca</i> – charakteryzuje średniowieczne szkolnictwo – porównuje szkolnictwo średniowieczne i współczesne – przedstawia dokonania świętego Franciszka z Asyżu</p>	<p>– porównuje zakony kontemplacyjne i zakony żebracze – wyjaśnia, jaką funkcję w klasztorze spełniają: refektarz, wirydarz, dormitorium i kapitularz</p>	<p>– znajduje i przedstawia informacje o najstarszych polskich kronikarzach: Gallu Anonimie i Wincentym Kadłubku – opisuje jeden z klasztorów działających w Polsce, wyjaśnia, jakiego zgromadzenia jest siedzibą, i przedstawia w skrócie dzieje tego zgromadzenia</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		średniowiecznym				
5. Sztuka średniowiecza	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>katedra, witraże, miniatura</i></p> <p>– przy pomocy nauczyciela omawia zabytki sztuki średniowiecznej w Polsce</p> <p>– wymienia różne dziedziny sztuki średniowiecznej</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>biblia pauperum, katedra, styl romański, styl gotycki, portal, sklepienie, witraże, łuki oporowe, apsyda, rozeta, przypory, miniatura, inicjał</i></p> <p>– wyjaśnia, czym była i jakie zadania spełniała <i>biblia pauperum</i></p>	<p>– charakteryzuje styl romański</p> <p>– omawia cechy stylu gotyckiego</p>	<p>– porównuje styl gotycki i romański</p> <p>– przedstawia przykłady rzeźby i malarstwa średniowiecznego</p>	<p>– znajduje i przedstawia informacje o średniowiecznych świątyniach w swoim regionie oraz elementach ich wystroju</p>	
I. Zanim powstała Polska	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>wielka wędrówka ludów, plemię</i></p> <p>– przy pomocy nauczyciela opisuje wygląd osady w Biskupinie</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>kurhan, kamienne kręgi, Biskupin, wielka wędrówka ludów, Słowianie, Swaróg, Perun, Świątowitz, plemię, Państwo Wielkomorawskie, Wiślanie, Polanie</i></p>	<p>– przedstawia najstarsze państwa słowiańskie</p> <p>– wymienia państwa słowiańskie, które przyjęły chrześcijaństwo w obrządku łacińskim, oraz te, które przyjęły je w obrządku greckim</p> <p>– wyjaśnia rolę, jaką w rozwoju państw słowiańskich odegrali</p>	<p>– podaje przykłady tradycji pogańskich zachowanych do czasów współczesnych</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób powstał alfabet słowiański</p>	<p>– wymienia pozostałości bytowania ludów przed słowiańskich na ziemiach polskich</p> <p>– przedstawia współczesne konsekwencje wynikające dla krajów słowiańskich z przyjęcia</p>	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		<ul style="list-style-type: none">– przedstawia okoliczności pojawienia się Słowian na ziemiach polskich– charakteryzuje wierzenia Słowian– wskazuje na mapie: rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiachpolskich	święci Cyryl i Metody		chrześcijaństwa w obrządku greckim lub łacińskim	
2. Mieszko I i początki Polski	<ul style="list-style-type: none">– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami:<i>książę, dynastia</i>– przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, skąd pochodzi nazwa „Polska”	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>książę, dynastia, Piastowie, bis kupstwo, dyplomacja, poganin, Dagome iudex</i>– wyjaśnia, dlaczego w przeciwieństwie do legendarnych przodków Mieszko I jest uznawany za pierwszego historycznego władcę Polski– opisuje zasługi Mieszka I i Dobrawy– zaznacza na osi czasu daty: 966 r., 972 r.– wskazuje na mapie:	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I– wyjaśnia skutki chrztu Mieszka I– opisuje stosunki Mieszka I z sąsiadami	<ul style="list-style-type: none">– uzasadnia twierdzenie, że przyjęcie chrztu przez Mieszka I należało do najważniejszych wydarzeń w dziejach Polski	<ul style="list-style-type: none">– omawia dokument <i>Dagome iudex</i> i jego wartość jako źródła historycznego– przedstawia bilans korzyści, jakie mogło przynieść Mieszkowi I przyjęcie chrztu lub pozostanie przy wierzeniach pogańskich	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		Gniezno, Poznań, Wielkopolskę, granice państwa Mieszka I				
3. Polska Bolesława Chrobrego	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>arcybiskupstwo, koronacja</i> – przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego	– poprawnie posługuje się terminami: <i>relikwie, zjazd gnieźnieński, arcybiskupstwo, Milsko, Łużyce, Grody Czerwieńskie, koronacja</i> – opisuje misję świętego Wojciecha do pogańskich Prusów – wskazuje na mapie: granice państwa Bolesława Chrobrego na początku jego panowania oraz ziemie przez niego podbite – omawia rolę, jaką w dziejach Polski odegrali: Bolesław Chrobry, biskup Wojciech, cesarz Otton III – zaznacza na osi czasu daty: 1000	– przedstawia przebieg i znaczenie zjazdu w Gnieźnie – opisuje wojny prowadzone przez Chrobrego z sąsiadami	– wyjaśnia znaczenie utworzenia niezależnego Kościoła w państwie polskim – opisuje Drzwi Gnieźnieńskie jako przykład źródła ikonograficznego z najstarszych dziejów Polski	– wskazuje pozytywne i negatywne skutki polityki prowadzonej przez Bolesława Chrobrego	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		r.,1025 r.			
4. Kryzys i odbudowa państwa polskiego	– przy pomocy nauczyciela postępuje się terminem: <i>insygnia królewskie</i> – przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, dlaczego księcia Kazimierza nazwano „Odnowicielem”	– poprawnie postępuje się terminem: <i>insygnia królewskie</i> – wyjaśnia, dlaczego księcia Kazimierza nazwano „Odnowicielem” – wskazuje na mapie: ziemie polskie pod panowaniem Kazimierza Odnowiciela – omawia działalność: Mieszka II, Bezpryma, Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego i biskupa Stanisława – zaznacza na osi czasu datę: 1076 r.	– opisuje sytuację państwa polskiego po śmierci Bolesława Chrobrego – ocenia postawę Bezpryma – przedstawia skutki kryzysu państwa polskiego – charakteryzuje rządy Bolesława Śmiałego	– opisuje sytuację międzynarodową w okresie rządów Bolesława Śmiałego – wyjaśnia przyczyny i skutki sporu króla z biskupem Stanisławem	– wyjaśnia przyczyny kryzysu państwa wczesnopiastowskiego – ocenia dokonania Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego
5. Rządy Bolesława Krzywoustego	– przy pomocy nauczyciela postępuje się terminami: <i>senior i juniorzy, zasada senioratu</i>	– poprawnie postępuje się terminami: <i>palatyn (wojewoda), testament, zasada senioratu, senior i juniorzy</i>	– opisuje rządy Władysława Hermana i rolę Sieciecha w jego państwie – przedstawia przebieg konfliktu między	– ocenia postawę Bolesława wobec brata – wyjaśnia zasadę senioratu – wyjaśnia, jakie skutki dla państwa mogą mieć	– przedstawia postać Galla Anonima – wyjaśnia znaczenie dostępu państwa do morza – ocenia szanse

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie: państwo Bolesława Krzywoustego – opisuje postaci: Władysława Hermana, Sieciecha, Bolesława Krzywoustego i Zbigniewa – zaznacza na osi czasu daty: 1109 r. i 1138 r. 	<ul style="list-style-type: none"> Bolesławem a Zbigniewem – opisuje niemiecki najazd w 1109 r. i obronę Głogowa – przedstawia sukcesy Krzywoustego w walkach z Pomorzanami – omawia przyczyny ogłoszenia testamentu Krzywoustego 	wewnętrzne spory o tron	i zagrożenia wynikające z wprowadzenia zasady senioratu	
6. Społeczeństwo w czasach pierwszych Piastów	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się terminami: <i>gród, podgrodzie, danina, postugi</i> – przedstawia wygląd i budowę średniowiecznego grodu – opisuje sposoby pozyskiwania ziemi uprawnej i jej uprawiania 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>gród, podgrodzie, prawo książęce, danina, postugi, osada służebna</i> – charakteryzuje grupy ludności w państwie wczesnopiastowskim – omawia zakres władzy panującego w państwie pierwszych Piastów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia charakter drużyny książęcej – wyjaśnia powinności ludności względem władcy 	– wyjaśnia, czym się różnił wojownik drużyny od rycerza	– wskazuje przykłady nazw miejscowości, które mogły w średniowieczu pełnić funkcję osad służebnych	
I. Rozbicie dzielnicowe	– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>rozbicie dzielnicowe,</i>	– poprawnie posługuje się terminami: <i>rozbicie dzielnicowe, dzielnic senioralna, Tatarzy, osadnictwo,</i>	– opisuje okoliczności sprowadzenia zakonu krzyżackiego do Polski oraz konsekwencje tego wydarzenia	– przedstawia historię zakonu krzyżackiego – wyjaśnia, dlaczego książęta dzielnicowi często nadawali	– charakteryzuje sposób walki Mongołów – przedstawia dynastię panującą na Pomorzu	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>dzielnica senioralna, Tatarzy</i> – przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, jakie były przyczyny wewnętrznych walk między książętami piastowskimi</p>	<p><i>kolonizacja, trójpolówka</i> – charakteryzuje państwo polskie podczas rozbicia dzielnicowego – wskazuje na mapie: podział państwa na różne dzielnice oraz ziemie utracone w okresie rozbicia dzielnicowego – omawia postaci: Władysława Wygnańca, Leszka Białego, Konrada Mazowieckiego, Henryka Pobożnego – zaznacza na osi czasu daty: 1226 r., 1227 r., 1241 r.</p>	<p>– omawia skutki rozbicia dzielnicowego – opisuje kolonizację na ziemiach polskich</p>	<p>przywileje oraz ziemię rycerstwu i duchowieństwu</p>	<p>Gdańskim w okresie rozbicia dzielnicowego</p>	<p>ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>
<p>2. Zjednoczenie Polski</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>starosta, Szczerbiec</i></p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>starosta, Szczerbiec</i> – wskazuje na mapie: granice państwa polskiego za panowania</p>	<p>– przedstawia próby zjednoczenia Polski przez książąt śląskich oraz Przemysła II – opisuje, w jakich okolicznościach Władysław Łokietek utracił Pomorze Gdańskie</p>	<p>– wyjaśnia, jaką rolę odegrał Kościół katolicki</p>	<p>– przedstawia wyobrażenie na temat świętego Stanisława jako patrona zjednoczenia kraju</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		<p>Władysława Łokietka, ziemie utracone na rzecz Krzyżaków</p> <p>– omawia postaci: Przemysła II, arcybiskupa Jakuba Świnki, Wacława II, Władysława Łokietka</p> <p>– zaznacza na osi czasu daty: 1295 r., 1309 r., 1320 r., 1331 r.</p>	<p>– przedstawia działania Władysława Łokietka na rzecz zjednoczenia kraju</p> <p>– opisuje przebieg konfliktu Władysława Łokietka z Krzyżakami</p>			
3. Czasy Kazimierza Wielkiego	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>uniwersytet, Orle Gniazda, Akademia Krakowska</i></p> <p>– przy pomocy nauczyciela tłumaczy, co zdecydowało o przyznaniu Kazimierzowi przydomka „Wielki”</p> <p>– wyjaśnia znaczenie słów, że</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>uniwersytet, Orle Gniazda, Akademia Krakowska</i></p> <p>– wskazuje na mapie: granice monarchii Kazimierza Wielkiego i ziemie włączone do Polski przez tego władcę</p> <p>– zaznacza na osi czasu daty: 1333 r., 1343 r., 1364 r.</p>	<p>– przedstawia i ocenia postanowienia pokoju w Kaliszu</p> <p>– charakteryzuje reformy Kazimierza Wielkiego</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób Kazimierz dbał o obronność państwa</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Kazimierz Wielki za najważniejsze uznał reformy wewnętrzne państwa</p> <p>– tłumaczy, jakie znaczenie miało założenie Akademii Krakowskiej</p> <p>– wyjaśnia znaczenie uczty u Wierzyńka</p>	<p>– przedstawia cele oraz konsekwencje układu dynastycznego zawartego przez Kazimierza Wielkiego z Węgrami</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego sól należała niegdyś do najdroższych towarów</p> <p>– przedstawia wybrany zamek wzniesiony w czasach Kazimierza Wielkiego</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	Kazimierz Wielki: <i>zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>					
4. Unia polsko-litewska	<ul style="list-style-type: none">– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>unia personalna</i>– przedstawia dynastię zapoczątkowaną przez Władysława Jagiełłę– przy pomocy nauczyciela opisuje przyczyny i przebieg wielkiej wojny z zakonem krzyżackim	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>Andegawenowie, unia personalna, sobór, Wielkie Księstwo Litewskie, Jagiellonowie</i>– wyjaśnia przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej– opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem– wskazuje na mapie: granice Wielkiego Księstwa Litewskiego, Krewo, Horodło, Grunwald, Toruń– opisuje postaci: Ludwika Węgierskiego, Jadwigi, Władysława Jagiełły, wielkiego księcia Witolda, Pawła Włodkowica, Ulricha	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia okoliczności objęcia tronu polskiego przez Jadwigę– wymienia postanowienia unii w Krewie– przedstawia postanowienia pokoju w Toruniu– wyjaśnia zasady współpracy między Polską a Litwą ustalone w zapisach unii w Horodle	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje stanowisko polskiej delegacji na soborze w Konstancji– wyjaśnia, dlaczego Akademia Krakowska została przemianowana na Uniwersytet Jagielloński	<ul style="list-style-type: none">– uzasadnia twierdzenie, że poglądy Pawła Włodkowica na temat wojen religijnych są aktualne także dzisiaj	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		<p>von Jungingena – zaznacza na osi czasu daty: 1385 r., lata 1409–1411, 1410 r., 1413 r.</p>				
<p>5. Czasy świetności dynastii Jagiellonów</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>wojska zaciężne, żołąd</i> – przy pomocy nauczyciela opisuje okoliczności śmierci Władysława Warneńczyka – przy pomocy nauczyciela wyjaśnia, dlaczego dla Polski ważne stało się odzyskanie dostępu do morza</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Związek Pruski, wojna trzynastoletnia, Prusy Królewskie, Prusy Zakonne, wojska zaciężne, żołąd</i> – wskazuje na mapie: Węgry, Warnę, Prusy Zakonne, państwa rządzone przez Jagiellonów w drugiej połowie XV w. – omawia dokonania: Władysława III Warneńczyka, Zbigniewa Oleśnickiego i Kazimierza Jagiellończyka – zaznacza na osi czasu daty: 1444 r., 1454 r., 1466 r.</p>	<p>– przedstawia okoliczności zawarcia unii polsko-węgierskiej – charakteryzuje rządy Kazimierza Jagiellończyka – opisuje przebieg wojny trzynastoletniej – przedstawia postanowienia II pokoju toruńskiego</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego doszło do zawązania Związku Pruskiego – porównuje postanowienia I i II pokoju toruńskiego – uzasadnia twierdzenie, że odzyskanie dostępu do morza miało przełomowe znaczenie dla rozwoju polskiej gospodarki</p>	<p>– przedstawia Jana Długosza jako historyka i wychowawcę przyszłych królów Polski – wyjaśnia, dlaczego wojska zaciężne pod koniec średniowiecza zastąpiły w bitwach tradycyjne rycerstwo</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<p>6. Monarchia stanowa w Polsce</p>	<p>–przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>szlachta, sejm walny, izba poselska, senat</i></p>	<p>–poprawnie posługuje się terminami: <i>monarchia patrymonialna, monarchia stanowa, przywileje, szlachta, pańszczyzna, konstytucja sejmowa, sejm walny, izba poselska, senat</i> – przedstawia sejm walny oraz jego skład – zaznacza na osi czasu daty: 1374 r., 1505 r.</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób rycerstwo przekształciło się w szlachtę – wyjaśnia, w jaki sposób szlachta uzyskała wpływ na sprawowanie rządów w Polsce – przedstawia najważniejsze przywileje szlacheckie – wyjaśnia znaczenie konstytucji <i>Nihil novi</i></p>	<p>– przedstawia, kiedy i w jaki sposób doszło do utworzenia stanów w Polsce – tłumaczy różnice między monarchią patrymonialną a stanową – wyjaśnia, jaka jest geneza nazw obu izb sejmiku walnego: izby poselskiej oraz senatu</p>	<p>– ocenia, jakie szanse i jakie zagrożenie niesło za sobą zwiększenie wpływu szlachty na władzę</p>	
--------------------------------------	--	--	---	---	---	--

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy szóstej szkoły podstawowej do programu nauczania „Wczoraj i dziś”

Treści / zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

1. Wielkie odkrycia geograficzne	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje na mapie Indie, Amerykę– podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab)– wymienia Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki– podaje rok odkrycia Ameryki (1492 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia	<ul style="list-style-type: none">– wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy– poprawnie posługuje się terminami: <i>karawela, kompas</i>– podaje lata pierwszej wyprawy dookoła Ziemi (1519–1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia– wskazuje Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata i przedstawia jej znaczenie	<ul style="list-style-type: none">– podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych– wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz)– poprawnie posługuje się terminem: <i>tubylec</i>– wyjaśnia, dlaczego ludność tubylczą Ameryki nazwano Indianami	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii– podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Diaza i Vasco da Gamy– poprawnie posługuje się terminem: <i>astrolabium</i>– wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód	<ul style="list-style-type: none">– tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka– wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
2. Skutki odkryć geograficznych	<ul style="list-style-type: none">– wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie)– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>Stary Świat, Nowy Świat</i>	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>cywilizacje prekolumbijskie</i>– wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków– wymienia dokonania rdzennych ludów	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia, niewolnik, plantacja</i>– przedstawia politykę Hiszpanów i Portugalczyków w Nowym Świecie– tłumaczy przyczyny przewagi Europejczyków nad tubylczą ludnością	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych– poprawnie posługuje się terminem: <i>konkwistador</i>– opisuje działalność konkwistadorów i wymienia najbardziej	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych– wymienia na podstawie mapy nazwy współczesnych państw położonych na obszarach dawniej zamieszkiwanych przez cywilizacje	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>– podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą</p>	<p>Ameryki – przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych – wskazuje odkrycie Ameryki jako początek epoki nowożytnej</p>	<p>Ameryki – opowiada o sytuacji niewolników na plantacjach w Ameryce – wyjaśnia, w jaki sposób</p>	<p>znanych konkwistadorów(Hernán Cortez, Francisco Pizarro) – wskazuje na mapie tereny skolonizowane przez Hiszpanów i Portugalczyków</p>	<p>prekolumbijskie</p>	
<p>3. Renesans – narodziny nowej epoki</p>	<p>– zaznacza na osi czasu epokę renesansu – wymienia Jana Gutenberga jako wynalazcę druku – wskazuje Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określa dwie-trzy dziedziny jego zainteresowań</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem:<i>renesans</i>, – podaje czas trwania epoki renesansu – przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin:<i>człowiek renesansu</i> – opisuje dokonania Leonarda da Vinci i uzasadnia słuszność twierdzenia, że był on człowiekiem</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami:<i>antykwizm</i>, <i>humanizm</i> – charakteryzuje epokę renesansu – wyjaśnia nazwę nowej epoki</p>	<p>– wyjaśnia wpływ wynaleźnia druku na rozprzestrzenianie się idei renesansu – przedstawia poglądy humanistów</p>	<p>– wskazuje Erazma z Rotterdamu jako wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy – porównuje pracę kopisty z pracą w średniowiecznej drukarni</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		renesansu				
4. Kultura renesansu w Europie	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu,– wymienia Leonarda da Vinci i Michała Anioła jako wybitnych twórców włoskiego odrodzenia	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia– poprawnie posługuje się terminem: <i>mecenat</i>– wymienia wybitnych twórców epoki odrodzenia i podaje przykłady ich dzieł	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców,– poprawnie posługuje się terminem: <i>fresk</i>,podaje przykład dzieła wykonanego tą techniką	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>attyka</i>, <i>arkada</i>, <i>kopuła</i> do opisu budowli renesansowych	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>perspektywa</i>– podaje przykłady dzieł, w których zastosowano perspektywę	
5. Reformacja – czas wielkich zmian	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji– poprawnie posługuje się terminem: <i>odpust</i>– wymienia wyznania protestanckie	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>reformacja</i>, <i>protestanci</i>– określa początek reformacji (1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu– wskazuje sprzedaż odpustów jako jedną z przyczyn reformacji– charakteryzuje wyznania protestanckie i podaje ich założycieli	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>pastor</i>, <i>celibat</i>, <i>zbór</i>– wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji– opisuje okoliczności powstania anglikanizmu– przedstawia skutki reformacji	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje poglądy Marcina Lutra– opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę <i>czyj kraj, tego religia</i>– przedstawia na mapie podział religijny Europy	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina– wskazuje zmiany wprowadzone w liturgii protestanckiej	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

6. Kontrefor macja	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem:<i>sobór</i> – przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania soboru w Trydencie – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją – oblicza, jak długo obradował sobór trydencki i zaznacza tona osi czasu (daty powinny być podane przez nauczyciela) 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami:<i>kontrefor macja, seminarium duchowne</i> – przedstawia zadania duchownych w dobie kontrreformacji – wyjaśnia cel założenia zakonu jezuitów – wymienia Ignacego Loyolę jako założyciela zakonu jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia soboru trydenckiego – poprawnie posługuje się terminami:<i>heretyk, inkwizycja, indeks ksiąg zakazanych</i> – wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i indeksu ksiąg zakazanych 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność zakonu jezuitów – przedstawia zasady obowiązujące jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej – podaje datę podpisania pokoju westfalskiego (1648 r.) i jego najważniejsze postanowienia 	
1. Demokracja szlachecka	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami:<i>szlachta, herb, szabla</i> – przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami:<i>demokracja szlachecka, przywilej, magnateria, szlachta</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia prawa i obowiązki szlachty, – poprawnie posługuje się terminem:<i>pospolite ruszenie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>sejm walny, sejmiki ziemskie</i> – przedstawia decyzje podejmowane na sejmie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do ukształtowania się demokracji szlacheckiej 	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach</p> <p>– wymienia zajęcia szlachty</p> <p>– wskazuje na ilustracji postać szlachcica</p>	<p><i>Średnia, szlachta zagrodowa, gołota</i></p> <p>– wymienia izby sejmu walnego</p> <p>– przedstawia zróżnicowanie stanu szlacheckiego</p> <p>– wyjaśnia funkcjonowanie zasady <i>liberum veto</i></p>	<p>– wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji <i>Nihil novi</i> (1505 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia</p> <p>– przedstawia prawo otrzymane przez szlachtę na mocy konstytucji <i>Nihil novi</i></p>	<p>walnym</p> <p>– charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień</p> <p>– przedstawia skład izb sejmu walnego</p>	<p>– porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski</p> <p>– wyjaśnia, kto sprawował władzę w Rzeczypospolitej</p>	<p>ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>
<p>2. W folwarku szlacheckim</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>folwark, dwór</i></p> <p>– na podstawie ilustracji podręcznika wymienia elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego</p> <p>– opisuje zajęcia chłopów i mieszczan</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>splawy, szkuta, spichlerz, pańszczyzna</i></p> <p>– przedstawia gospodarczą działalność szlachty</p> <p>– wskazuje na mapie Pomorza Gdańskiego i najważniejsze porty położone nad Wisłą</p> <p>– wymienia towary wywożone z Polski i sprowadzane do kraju</p>	<p>– wymienia najważniejsze zabudowania folwarku i wskazuje ich funkcje</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich</p> <p>– tłumaczy, dlaczego szlachta uchwaliła ustawy antychłopskie i antymieszczańskie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza Gdańskiego dla rozwoju gospodarki</p> <p>– wymienia najważniejsze ustawy wymierzone przeciw chłopom i mieszczanom</p> <p>– wyjaśnia następstwa ożywienia gospodarczego</p>	<p>– wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich na położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

3. W czasach ostatnich Jagiellonów	– wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta – podaje i zaznacza na osi czasu datę hołdu pruskiego (1525 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Hołd pruski</i> postaci Zygmunta Starego i Albrechta Hohenzollerna	– wskazuje na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie, Inflanty – opisuje zależność Prus Książęcych od Polski – wyjaśnia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty	– przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.) – wymienia państwa walczące o Inflanty i wskazuje sporne terytorium na mapie – wyjaśnia skutki walizacji Polski, Szwecji, Moskwy i Danii o Inflanty	– poprawnie posługuje się terminem: <i>hołd lenny</i> – przedstawia postanowienia hołdu pruskiego (1525 r.) i jego skutki	– opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego – charakteryzuje politykę wschodnią ostatnich Jagiellonów i jej następstwa	
4. Odrodzenie na ziemiach polskich	– wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej – wskazuje Wawel jako przykład budowli renesansowej w Polsce – poprawnie	– wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce – wyjaśnia przyczyny twórczości literackiej w języku polskim – charakteryzuje	– poprawnie posługuje się terminami: <i>arras</i> , <i>krużganki</i> , <i>mecenat</i> – charakteryzuje krótko twórczość Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego – opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce – uzasadnia tezę, że	– poprawnie posługuje się terminami: <i>teoria geocentryczna</i> , <i>teoria heliocentryczna</i> – wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury renesansowej w Polsce – przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu	– wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski – opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	postępuje się terminem: <i>włoszczyzna</i> i wskazuje jego pochodzenie	odkrycie Mikołaja Kopernika i pokazuje różnice między teorią polskiego astronoma a dotychczas obowiązującą koncepcją budowy wszechświata	Mikołaj Kopernik był człowiekiem renesansu – przywołuje Galileusza jako zwolennika teorii Kopernika	– przedstawia poglądy Andrzeja Frycza Modrzewskiego jako pisarza politycznego doby renesansu		
5. Rzeczpospolita Obojga Narodów	– wskazuje na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Unia lubelska</i> postać Zygmunta II Augusta jako autora i pomysłodawcę unii – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania unii lubelskiej (1569 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia	– poprawnie postępuje się terminami: <i>unia personalna, unia realna</i> – wyjaśnia nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów – wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie	– przedstawia postanowienia unii lubelskiej – charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej – analizuje wygląd herbu I Rzeczypospolitej i porównuje go z herbem Królestwa Polskiego	– opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów – wyjaśnia korzyści płynące z wielokulturowości – wskazuje na mapie Wołyń, Podole i Ukrainę	– wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

6. „Państwo bez stosów”	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej – poprawnie posługuje się terminem: <i>tolerancja</i> – zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje cel podpisania konfederacji warszawskiej – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania konfederacji warszawskiej (1573 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wyjaśnia, co oznacza, że Polska była nazywana „państwem bez stosów” 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej – poprawnie posługuje się terminem: <i>innowierca</i> – nazywa świątynie różnych wyznań – wskazuje na mapie Raków i Pińczów jako ważne ośrodki reformacji w Polsce – omawia wkład innych wyznań w rozwój szkolnictwa I Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>katolicyzm, judaizm, luteranizm, prawosławie</i> – charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej – wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii – tłumaczy przyczyny niechęci szlachty polskiej wobec arian 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań – wyjaśnia związek między narodowością a wyznawaną religią wśród mieszkańców I Rzeczypospolitej 	
7. Pierwsza wolna elekcja	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>elekcja</i> – krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji – wskazuje Henryka 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>wolna elekcja, bezkrólewie</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji – opisuje przebieg pierwszego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zasady wyboru monarchy – na podstawie obrazu Canaletta opisujemy scenę i przebieg wolnej elekcji – wyjaśnia skutki wolnych elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni – poprawnie posługuje się terminami: <i>Artykuły henrykowskie, pacta conventa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ <i>Artykułów henrykowskich</i> i <i>pacta conventa</i> na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej 	odpowiedź ustna

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego	bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex				
1. Wojny z Rosją	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Inflanty i Carstwo Rosyjskie – wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski – poprawnie posługuje się terminem: <i>hetman</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, w jakim celu została utworzona piechota wybraniecka – przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego – podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod Kłuszynem (1610 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – opowiada o znaczeniu bitwy pod Kłuszynem – przywołuje Stanisława Żółkiewskiego jako dowódcę bitwy pod Kłuszynem – wskazuje na mapie Moskwę i Kłuszyn 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty – poprawnie posługuje się terminami: <i>piechota wybraniecka, dymitriada, Kreml, bojar</i> – opisuje następstwa dymitriady – wskazuje na mapie tereny przyłączone przez Polskę w wyniku interwencji w Rosji (po pokoju w Polanowie i Jamie Zapolskim) 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny poparcia Dymitra Samozwańca przez magnatów i duchowieństwo – wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca – wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji – podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji – przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie 	<ul style="list-style-type: none"> Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<p>2. Początek wojen ze Szwecją</p>	<p>– wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji – wskazuje na mapie Szwecję, Inflanty i Wisłę – wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa)</p>	<p>– wskazuje na mapie Kircholm i Pomorze Gdańskie – podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz) – wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy</p>	<p>– charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w. – poprawnie posługuje się terminem: <i>czoł</i> – opowiada przebieg wojny o Inflanty – wskazuje na mapie Oliwę – podaje datę bitwy pod Oliwą (1627 r.) i wyjaśnia znaczenie tego starcia</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji – przedstawia przyczyny zablokowania ujścia Wisły przez Szwedów – tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych</p>	<p>– przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)</p>	
<p>3. Powstanie Chmielnickiego</p>	<p>– wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie – wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji – rozpoznajena ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup</p>	<p>– wyjaśnia, kim byli Kozacy – poprawnie posługuje się terminem: <i>Zaporoże</i> – wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporoże i Dzikie Pola – podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.)</p>	<p>– wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi – przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków – wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania (Żółte Wody, Korsuń, Beresteczko) – uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową</p>	<p>– przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie – omawia główne etapy powstania – wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską – wskazuje na mapie Perejasław – podaje i zaznacza na osi czasu datę ugody w Perejasławiu (1654 r.)</p>	<p>– przedstawia skutki powstania Chmielnickiego – wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny polsko-rosyjskiej (1667 r.) – ocenia politykę szlachty wobec Kozaków</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	społecznych					
4. Potop szwedzki	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>potop szwedzki</i>– wskazuje Stefana Czarnieckiego jako bohatera walk ze Szwedami– wymienia obronę Jasnej Góry jako przełomowy moment potopu szwedzkiego– wskazuje na mapie Częstochowę i Inflanty– wyjaśnia, dlaczego najazd Szwedów nazwanopotopem– przedstawia na ilustracji uzbrojenie piechoty szwedzkiej	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje postaci Stefana Czarnieckiego i Augustyna Kordeckiego– uzasadnia znaczenie bohaterskiej obrony Częstochowy dla prowadzenia dalszej walki z najeźdźcą– podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.)– charakteryzuje postępowanie Szwedów wobec ludności polskiej	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa</i>– wyjaśnia przyczyny prowadzenia wojny podjazdowej przez Polskę– wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce– przedstawia zobowiązania Jana Kazimierza złożone podczas ślubów lwowskich	<ul style="list-style-type: none">– wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich– wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego– wymienia postanowienia pokoju w Oliwie	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia skutki potopu szwedzkiego– wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej z powodu utraty lenna pruskiego	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

5. Wojny z Turcją	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>suttan, husarz, janczar</i>– podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń– wskazuje na mapie Wiedeń	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>islam, wezyr</i>– charakteryzuje postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy– podaje i zaznacza na osi czasu daty bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.)– wymienia skutki wojen z Turcją– wskazuje na mapie Podole, Chocim i Kamieniec Podolski	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>haracz, ekspansja</i>– podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.)– wskazuje na mapie tereny, na których toczyła się wojna (Podole) oraz miejsca najważniejszych wydarzeń (Cecora, Kamieniec Podolski, Chocim)– wymienia przyczyny początkowych niepowodzeń wojsk polskich w walce z Turkami w II poł. XVII w.	<ul style="list-style-type: none">– omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w.– przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię– wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza oraz bitwy z Turcją, w których dowodzili (Cecora 1620 r., obrona Chocimia 1621 r.)	<ul style="list-style-type: none">– opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu– przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.	
6. Kryzys Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczypospolitą	<ul style="list-style-type: none">– wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczypospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>liberum veto</i>– wskazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczypospolitą (Inflanty, Podole, Prusy Książęce, część Ukrainy)	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje funkcjonowanie aparatu władzy na przełomie XVII i XVIII w., zwracając uwagę na słabość władzy królewskiej, zrywanie sejmów i wzrost znaczenia magnaterii	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia przyczyny rokoszu Lubomirskiego– wyjaśnia, dlaczego w Rzeczypospolitej coraz większą rolę zaczęli odgrywać magnaci– wskazuje postać	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>– wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w.</p>		<p>– wymienia przyczyny uzależnienia Polski od obcych państw</p>	<p>– wskazuje objawy kryzysu państwa – podaje przyczyny i objawy kryzysu gospodarczego</p>	<p>Władysław Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził do pierwszego w historii zerwaniasejmu</p>	
<p>7. Barok i sarmatyzm</p>	<p>– opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w. – wskazuje pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu – wymienia najwybitniejsze dzieła sztuki barokowej w Polsce i Europie (np. Wersal, pałac w Wilanowie)</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>barok</i> – zaznacza na osi czasu epokę baroku – wymienia dwie–trzy cechy charakterystyczne architektury barokowej – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu barokowym – wyjaśnia, czym były kalwarie</p>	<p>– charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku – charakteryzuje ideologię sarmatyzmu – wyjaśnia pochodzenie terminu <i>sarmatyzm</i> – wyjaśnia znaczenie określenia „złota wolność szlachecka” – opisuje strój sarmacki na podstawie ilustracji</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>putto</i>, <i>ornament</i> – wyjaśnia genezę epoki baroku – wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki – wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym – charakteryzuje barok jako epokę kontrastów</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

1. Monarchia absolutna we Francji	<ul style="list-style-type: none">– krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej– przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego– wskazuje na mapie Francję	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia absolutna</i>– wymienia uprawnienia monarchy absolutnego– wyjaśnia, dlaczego Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce– wskazuje czas panowania Ludwika XIV (XVII w.)– opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>manufaktura, cło, import, eksport</i>– wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą– przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>hugenoci</i>– opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski)– omawia politykę gospodarczą ministra Colberta– opowiada o twórczości Moliera	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia działania kardynała Richelieu zmierzające do wzmocnienia pozycji monarchy– wskazuje pozytywne i negatywne strony panowania Ludwika XIV	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
2. Monarchia parlamentarna w Anglii	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje na mapie Anglię i Londyn– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>parlament</i>– wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia parlamentarna</i>– wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej– wymienia i krótko charakteryzuje postaci Karola I Stuarta, Olivera Cromwella i Wilhelma Orańskiego	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem– przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego– charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>purytanie, nowa szlachta, rojaliści</i>– przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania– wskazuje 1689 r. jako czas ukształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii	<ul style="list-style-type: none">– wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii– porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		– przedstawia zakres władzy dyktatora				
3. Oświecenie w Europie	– poprawnie posługuje się terminem: <i>oświecenie</i> – zaznacza na osi czasu epokę oświecenia – podaje przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa)	– poprawnie posługuje się terminem: <i>klasycyzm</i> – wymienia przykłady budowli klasycystycznych w Polsce i Europie – charakteryzuje styl klasycystyczny – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu klasycystycznym – wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia – tłumaczy, dlaczego nowa epoka w kulturze europejskiej została nazwana oświeceniem	– charakteryzuje ideologię oświecenia – przedstawia postać Monteskiusza i wyjaśnia, na czym polegała opracowana przez niego koncepcja trójpodziału władzy	– przedstawia postaci Woltera i Jana Jakuba Rousseau – poprawnie posługuje się terminem: <i>ateizm</i> – omawia koncepcję umowy społecznej zaproponowaną przez Jana Jakuba Rousseau – wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia	– wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi – przedstawia zasługi Denisa Diderota dla powstania <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej</i>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

4. Nowe potęgi europejskie	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w. – wymienia Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus – wskazuje Rosję, Austrię i Prusy jako potęgi europejskie XVIII stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>absolutyzm</i>, <i>absolutyzm oświecony</i> – podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego – wskazuje wpływ ideologii oświecenia na reformy w krajach absolutyzmu oświeconego – wskazuje na 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia, dlaczego monarchowie absolutyzmu oświeconego nazywali siebie „sługami ludu” – wyjaśnia związki między pojawieniem się nowych potęg w Europie Środkowej 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia wpływ reform na wzrost znaczenia tych państw – opisuje skutki uzyskania przez Rosję dostępu do Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego – podaje daty powstania Królestwa Pruskiego (1701 r.) i Cesarstwa Rosyjskiego (1721 r.)
5. Stany Zjednoczone Ameryki	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Stany Zjednoczone – określa czas powstania Stanów Zjednoczonych – wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>kolonia</i>, <i>konstytucja</i> – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej – wymienia strony konfliktu w wojnie o niepodległość Stanów – podaje i zaznacza na osi czasu datę 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim – opisuje wydarzenie zwane bostońskim picciem herbaty – poprawnie postępuje się terminem: <i>bojkot</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA – wskazuje na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown – omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania USA – opisuje idee oświeceniowe zapisane w 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie postępuje się terminami: <i>Kongres</i>, <i>Izba Reprezentantów</i> – charakteryzuje ustrój polityczny USA

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>polskich bohaterów walki o niepodległość USA – przywołuje postać Jerzego Waszyngtona jako pierwszego prezydenta USA</p>	<p>uchwalenia konstytucji USA – pierwszej takiej ustawy na świecie (1787 r.) – wyjaśnia, dlaczego Amerykanie mówią w języku angielskim – porównuje pierwszą flagę USA z flagą współczesną, wskazując zauważone podobieństwa i różnice</p>	<p>Stanów Zjednoczonych (4 lipca 1776 r.) – charakteryzuje znaczenie Deklaracji niepodległości – przedstawia udział Polaków w walce o niepodległość USA</p>	<p>konstytucji USA – wymienia miejsca związane z udziałem Polaków w wojnie o niepodległość USA</p>		
<p>1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów</p>	<p>– wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. – opisuje konsekwencje wyboru dwóch władców jednocześnie</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, anarchia</i> – wskazuje na mapie Saksonię – wymienia przyczyny anarchii w Polsce – przedstawia Stanisława Konarskiego jako reformatora Rzeczypospolitej i krótko opisuje propozycje jego reform</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>konfederacja, liberum veto, wolna elekcja, przywileje, złota wolność szlachecka</i> – wyjaśnia sens powiedzeń: <i>Od Sasa do Lasa i Za króla Sasa jedź, pij i popuszczaj pasa</i> – przedstawia postać Stanisława Leszczyńskiego – charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w.</p>	<p>– przedstawia genezę i postanowienia sejmku niemieckiego – podaje i zaznacza na osi czasu datę obrad sejmku niemieckiego (1717 r.) – wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawy Polski – opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III</p>	<p>– charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego – wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

2. Pierwszy rozbiór Polski	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>rozbiory Polski</i>– podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszego rozbioru Polski (1772 r.)– wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie– przywołuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego– wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas pierwszego rozbioru– przedstawia przyczyny pierwszego rozbioru Polski– ocenia postawę Tadeusza Rejtana– poprawnie posługuje się terminami: <i>ambasador</i>, <i>emigracja</i>	<ul style="list-style-type: none">– opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski– wymienia reformy Stanisława Augusta w celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w.– wskazuje następstwa konfederacji barskiej– porównuje postawy rodaków wobec rozbioru państwa na podstawie analizy obrazu Jana Matejki <i>Rejtan – Upadek Polski</i>	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>prawa kardynałne</i>– podaje datę zawiązania konfederacji barskiej (1768 r.)– przedstawia cel walki konfederatów barskich– opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej
3. Kultura polskiego oświecenia	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki– podaje przykład zasług ostatniego	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>obiady czwartkowe</i>– przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną– podaje przykłady budowli klasycystycznych– charakteryzuje twórczość Ignacego	<ul style="list-style-type: none">– wymienia pisarzy politycznych II poł. XVIII w. (Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic) oraz ich propozycje reform– przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego– podaje przykłady budowli

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>króla dla rozwoju kultury polskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>szkoła parafialna</i> – podaje przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w. 	<p>Krasickiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zadania Teatru Narodowego i czasopisma „Monitor” – omawia zmiany wprowadzone w polskim szkolnictwie przez KEN 	<p>rozwoju kultury i sztuki oświecenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia malarzy tworzących w Polsce (Canaletto, Marcello Bacciarelli) – wyjaśnia, dlaczego obrazy Canaletta są ważnym źródłem wiedzy historycznej 	<p>klasycystycznych w swoim regionie</p>
<p>4. Sejm Wielki i Konstytucja 3 Maja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>konstytucja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.) – wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski – na obrazie Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> wskazuje współtwórców 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje i zaznacza na osi czasu daty obrad Sejmu Wielkiego (1788–1792 r.) i drugiego rozbioru (1793 r.) – wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – wymienia najważniejszą postanowienia Konstytucji 3 maja (zniesienie <i>liberum veto</i> i wolnej elekcji) – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego – opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozborze – podaje cel obrad Sejmu Wielkiego – przedstawia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.) – wskazuje na mapie Targowicę, Dubienkę i Zieleńce 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – charakteryzuje ustrój polityczny wprowadzony przez Konstytucję 3 maja – przedstawia genezę ustanowienia Orderu <i>Virtuti Militari</i> – opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.), – przedstawia postanowienia sejmu w Grodnie 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich skutki

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego	drugiego rozbioru				
5. Powstanie kościuszkowskie i trzeci rozbiór Polski	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>naczelnik, kosynierzy, zaborcy</i> – wskazuje Tadeusza Kościuszkę jako naczelnika powstania – wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Tadeusza Kościuszki – poprawnie posługuje się terminem: <i>insurekcja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.) – wymienia przyczyny wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego – wskazuje na mapie Kraków i tereny utracone przez Polskę podczas trzeciego rozbioru 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Wojciecha Bartosa – opowiada o bitwie pod Racławicami i przedstawia jej znaczenie – wskazuje na mapie Racławice i Połaniec – wyjaśnia, dlaczego Kościuszkę zdecydował się wydać Uniwersał połaniecki – wskazuje następstwa upadku powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>uniwersał</i> – przedstawia zapisy Uniwersału połanieckiego – opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności chronologicznej – wskazuje na mapie Maciejowice i przedstawia znaczenie tej bitwy dla losów powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w. 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

1. Rewolucja francuska	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje na mapie Francję i Paryż– poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, rewolucja, Bastylia</i>– podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską– wyjaśnia, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>burżuazja, Stany Generalne</i>– wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji– podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu rewolucji burżuazyjnej we Francji (14 lipca 1789 r.)– charakteryzuje postać Ludwika XVI	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia przyczyny wybuchu rewolucji burżuazyjnej– opisuje położenie stanów społecznych we Francji– wyjaśnia zadania Konstytuanty– przedstawia najważniejsze zapisy Deklaracji praw człowieka i obywatela– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia konstytucyjna</i>	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia sytuację we Francji przez wybuchem rewolucji– opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny– podaje datę uchwalenia konstytucji francuskiej (1791 r.)– charakteryzuje ustrój Francji po wprowadzeniu konstytucji	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego– wyjaśnia ponadczasowe znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
2. Republika Francuska	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>gilotyna, terror</i>– przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI	<ul style="list-style-type: none">– przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI– poprawnie posługuje się terminem: <i>republika</i>– charakteryzuje postać Maksymiliana Robespierre’a– wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminami: <i>jakobini, dyktatoriat</i>– opisuje rządy jakobinów– wyjaśnia, dlaczego rządy jakobinów nazwano Wielkim Terrorem– przedstawia, w jaki sposób jakobinów	<ul style="list-style-type: none">– poprawnie posługuje się terminem: <i>radyzm</i>– wyjaśnia na przykładzie postaci Maksymiliana Robespierre’a sens powiedzenia: <i>Rewolucja pożera własne dzieci</i>– przedstawia skutki rządów jakobinów– wyjaśnia przyczyny upadku rządów jakobinów	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji– ocenia terror jako narzędzie walki politycznej	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		Francja	odsunięto od władzy –charakteryzuje rządy dyktatoratu		
3. Epoka Napoleona Bonapartego	– charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonapartego jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę – określa I poł. XIX w. jako epokę napoleońską –przedstawia na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej	– wskazuje na mapie państwa, z którymi toczyła wojny napoleońska Francja – podaje datę decydującej bitwy pod Austerlitz i wskazuje tę miejscowość na mapie – poprawnie posługuje się terminem: <i>zamach stanu</i> – przedstawia okoliczności przejęcia władzy przez Napoleona – wskazuje na mapie tereny zależne od Francji	– przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyktatoratu – poprawnie posługuje się terminem: <i>blokada kontynentalna</i> – wyjaśnia przyczyny wprowadzenia blokady kontynentalnej przeciw Anglii – charakteryzuje Kodeks Napoleona i podaje datę jego uchwalenia (1804 r.) – wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona	– wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyktatoratu – przedstawia etapy kariery Napoleona – podaje datę koronacji cesarskiej Napoleona (1804 r.) – wyjaśnia, dlaczego Napoleon koronował się na cesarza Francuzów – podaje datę pokoju w Tylży (1807 r.) i przedstawia jego postanowienia	– opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego
4. Upadek Napoleona	– poprawnie posługuje się terminem: <i>Wielka Armia</i> – wskazuje na mapie Rosję i Moskwę – opisuje, jak	– przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję – opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia	– poprawnie posługuje się terminami: <i>taktyka spalonej ziemi, wojna podjazdowa, abdykacja</i> – przedstawia strategię obronną Rosji – opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję	– omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona – podaje datę bitwy pod Borodino (1812 r.) – wskazuje na mapie Borodino – omawia, jak przebiegał	– przedstawia przyczyny klęski Napoleona

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję	– wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów” – wskazuje na mapie państwa koalicji antyfrancuskiej, Elbę i Lipsk	– podaje datę bitwy pod Lipskiem (1813 r.) – przedstawia skutki klęski Napoleona pod Lipskiem	odwrót Wielkiej Armii		
5. Legiony Polskie we Włoszech	– wymienia państwa zaborcze – wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki – podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech	– poprawnie posługuje się terminami: <i>legiony</i> , <i>emigracja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) – wskazuje na mapie Włochy, Francję i San Domingo – przedstawia cel utworzenia Legionów Polskich i opisuje walki z ich udziałem	– wyjaśnia, dlaczego Polacy wzięli nadzieję na niepodległość z Napoleonem – opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich – przedstawia powody wysłania legionistów na San Domingo	– opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości – charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich – wyjaśnia, dlaczego Legiony były szkołą patriotyzmu i demokracji	– wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych	
6. Księstwo Warszawskie	– wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie – podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego	– przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, – wskazuje na mapie Tylżę	– charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego – przedstawia okoliczności powiększenia terytorium	– omawia zapisy konstytucji Księstwa Warszawskiego – wskazuje związek między zapisami konstytucji Księstwa	– wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków – podaje datę bitwy pod Raszynem (1809)	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		– podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1807 r., 1815 r.)	Księstwa Warszawskiego – wskazuje na mapie Raszyn – wyjaśnia znaczenie mitu napoleońskiego dla podtrzymania pamięci o Legionach	Warszawskiego a ideami rewolucji francuskiej – wskazuje na mapie Somosierrę – opowiada o szarzy polskich szwoleżerów pod Somosierrą i wskazuje jej znaczenie dla toczonych walk	r.)	
--	--	---	---	---	-----	--

Wczoraj i dziś kl. 7 NOWA EDYCJA

Wymagania edukacyjne do historii dla klasy 7 szkoły podstawowej, opracowany przez p. Lidzię Leszczyńską, oparty na programie nauczania *Wczoraj i dziś* autorstwa Tomasza Maćkowskiego

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Treści / zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia
1. Kongres wiedeński	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>restauracja, legitymizm, równowaga europejska</i> ; – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815); – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim; – podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego.	– wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze; – zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815); – prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego; – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich.	– wyjaśnia znaczenie terminu Związek Niemiecki; – zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815); – identyfikuje postać Aleksandra I; – przedstawia i wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim.	– wyjaśnia znaczenie terminu „sto dni”; – identyfikuje postacie: Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III, Aleksandra I; – omawia przebieg „stu dni” Napoleona; – ocenia zasady, na których podstawie stworzono ład wiedeński; – przedstawia działalność Świętego Przymierza.	– ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju; – ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński; – ocenia działalność Świętego Przymierza; – wyjaśnia, dlaczego Turcja nie przystąpiła do Świętego Przymierza.	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
2. Rewolucja przemysłowa	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rewolucja przemysłowa, maszyna parowa</i> ,	– wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, urbanizacja, kapitalizm;	– zna daty: skonstruowanie telegrafu (1837); – identyfikuje postać Michaela Faradaya jako	– wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia; – przedstawia	– wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w.; – ocenia gospodarcze i społeczne skutki	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>manufaktura</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę udoskonalenia maszyny parowej (1763); – identyfikuje postać Jamesa Watta; – wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Samuela Morse’a; – wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej; – omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji. 	<p>konstruktora silnika elektrycznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady kapitalizmu; – wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze gałęzie przemysłowe Europy; – przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu. 	<p>gospodarcze i społeczne skutki industrializacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie wynaleźnia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji; – opisuje sposób działania maszyny parowej. 	<p>rozwoju przemysłu w XIX w.</p>	
3. Nowe idee polityczne	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ideologia, proletariata, strajk, fabrykanci</i>; – wymienia ideologie społeczno-polityczne w XIX wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>liberalizm, konserwatyzm, socjalizm, komunizm, związek zawodowy</i>; – identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Karola Marksa, Adama Smitha; – charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa; – przedstawia warunki pracy dzieci w XIX wiecznych fabrykach; – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyzmu i ruchu robotniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, liberalizm ekonomiczny, <i>manifest komunistyczny</i>; – zna datę wydania <i>Manifestu komunistycznego</i> (1848); – wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami; – wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w.; 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		i komunizmu.				
4. Przeciwko Świętemu Przymierzu	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Wiosna Ludów</i>, <i>uwłaszczenie</i>;– zna datę Wiosny Ludów (1848–1849);– wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów;– wymienia przyczyny Wiosny Ludów.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu <i>burżuazja</i>;– zna datę wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848);– identyfikuje postać Ludwika Napoleona Bonapartego;– przedstawia przyczyny Wiosny Ludów;– przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów;– przedstawia skutki Wiosny Ludów w Europie.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lipcowa, rewolucja lutowa, dekabryści;– zna daty: dekabrystów (XII 1825), wojny krymskiej (1853–1856);– identyfikuje postacie: Mikołaja I; Aleksandra II;– wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815–1847 wybuchły rewolucje i powstania;– omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji;– przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich.	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje na mapie państwa zaangażowane w wojnę krymską;– opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich;– wymienia przyczyny skutki wojny krymskiej.	<ul style="list-style-type: none">– identyfikuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha;– ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich.	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

1. Po upadku Księstwa Warszawskiego	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu <i>uwłaszczenie</i>;– zna datę powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815);– wymienia ustalenia kongresu wiedeńskiego w sprawie ziem polskich.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>autonomia, Galicja, unia personalna</i>;– charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego;– wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego;– wymienia reformy Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego;– wymienia ośrodki przemysłowe w Królestwie Polskim;– wskazuje na mapie podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: namiestnik, protektorat;– identyfikuje postacie: Aleksandra I, Wielkiego księcia Konstantego;– charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego;– opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej;– charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego i zaboru austriackiego oraz Królestwa Polskiego;– omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim i austriackim.	<ul style="list-style-type: none">– zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim (1848);– wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim;– porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami.	<ul style="list-style-type: none">– ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim;– ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego;– wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego.	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
2. Powstanie listopadowe	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa;– zna daty: wybuch powstania listopadowego (29/30 XI 1830);	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>cenzura, kaliszanie, konspiracja, dyktator</i>;– identyfikuje postacie: Aleksandra I, Józefa Chłopickiego, Mikołaja I,	<ul style="list-style-type: none">– zna daty: bitwy pod Olszynką Grochowską (II 1831), wojny polsko-rosyjskiej (II–X 1831), bitwy pod Ostrołęką (V 1831), bitwy o Warszawę (6–7 IX 1831);– identyfikuje postacie:	<ul style="list-style-type: none">– zna daty: bitwy pod Stoczkiem (II 1831), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (III 1831), bitew pod Iganiami i Boremlem (IV 1831);– identyfikuje postacie:	<ul style="list-style-type: none">– omawia różnice pomiędzy opozycją legalną i nielegalną w Królestwie Polskim;– ocenia stosunek władz carskich do opozycji legalnej i nielegalnej;	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Piotra Wysockiego; – wymienia przyczyny powstania listopadowego. 	<p>Waleriana Łukasińskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele; – wymieni miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego; – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego. 	<p>Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego; – wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I; – opisuje przebieg nocy listopadowej – charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchy wojny polsko-rosyjskiej; 	<p>Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Tomasza Zana;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty; – opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej; – przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności; – opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych; – przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia.
3. Polacy po powstaniu listopadowym	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rusyfikacja</i>, <i>Wielka Emigracja</i>; – identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>zsyłka</i>, <i>represja</i>, <i>emisariusz</i>; – identyfikuje postacie: Zygmunta Krasińskiego, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Statut organiczny</i>, <i>kontrybucja</i>; – identyfikuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego; – zna daty: powstania Towarzystwa Demokratycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Komitetu Narodowego Polskiego (1831), Gromad Ludu Polskiego (1835), wprowadzenia Statutu organicznego (1832); – identyfikuje postacie: Stanisława Worcella, Wiktora Heltmana; – przedstawia program 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wprowadzenia rosyjskiego kodeksu karnego w Królestwie Polskim (1847); – opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji; – ocenia politykę władz zaborczych

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>o;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny Wielkiej Emigracji; – wymienia główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadkupowstania listopadowego; – wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji; – wskazuje przykłady polityki rusyfikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formy działalności Polaków na emigracji; – omawia przykłady polityki władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego. 	<p>Polskiego (1832) i Hôtelu Lambert (1833);</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego Polskiego; – przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych z Hôtelu Lambert. 	<p>Komitetu Narodowego Polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego; – omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim; 	<p>wobec Polaków po upadku powstania listopadowego.</p>	
<p>4. Wiosna Ludów na ziemiach polskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>uwłaszczenie</i>; – zna datę: wybuch powstania krakowskiego (21/21 II 1846); 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>rabacjagalicyjska</i>; – zna datę: powstania wielkopolskiego (IV–V 1848); – identyfikuje 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę: likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej (XI 1846), uwłaszczenia chłopów w Galicji (1848); – identyfikuje postać Ludwika Mierosławskiego ; 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę bitwy pod Miłosławiem (IV 1848); – identyfikuje postacie: Józefa Lompy, Emanuela Smółki; – przedstawia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego; – ocenia skutki Wiosny Ludów 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tereny objęte powstaniem krakowskim; – wskazuje na mapie zabory, w których doszło do wystąpień w 1848 r. 	<p>postacie: Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaboremami; – omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego; – omawia przebieg i skutki rabacji galicyjskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim; – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji; 	<p>niewpowodzenia powstania krakowskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku. 	<p>na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu chłopów. 	
5. Kultura polska pod zaboremami	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm; – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina; – wymienia poglądy romantyków. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>racjonalizm</i>, <i>mesjanizm</i>; – identyfikuje postacie: Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego; – wymienia przykłady dzieł polskich romantyków; – wymienia przykłady szkół działających w Królestwie Polskim. 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Joachima Lelewela, Artura Grottgera; – charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm; – wyjaśnia, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami. 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Andrzeja Towiańskiego, Artura Grottgera, Antoniego Malczewskiego; – przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę: otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817), otwarcia Uniwersytetu Warszawskiego (1816); – ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<p>1. Stany Zjednoczone w XIX wieku</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>secesja, Północ, Południe, dyskryminacja</i>; – zna datę wojny secesyjnej (1861–1865); – identyfikuje postać Abrahama Lincolna; – wymienia przyczyny skutki wojny secesyjnej.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna secesyjna, Konfederacja, Unia</i>; – zna datę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863); – identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta; – charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa; – wymienia skutki wojny secesyjnej.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie</i>; – zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), secesji Karoliny Południowej (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861); – opisuje przebieg wojny secesyjnej; – wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa; – dzieli skutki wojny secesyjnej na: społeczne, polityczne i gospodarcze.</p>	<p>– zna daty: bitwy pod Gettysburgiem (VII 1863), kapitulacji wojsk Konfederacji (VI 1865), ataku na Fort Sumter (IV 1861); – wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w.; – porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa.</p>	<p>– ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych.</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>
<p>2. Zjednoczenie Włoch i Niemiec</p>	<p>– zna daty: powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej (1871)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”</i>; – zna daty: wojny Prus z Austrią (1866), wojny</p>	<p>– zna daty: bitew pod Magentą i Solferino (1859), wojny Prus i Austrii z Danią (1864), bitwy pod Sadową (1866), bitwy pod</p>	<p>– zna daty: wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania w Królestwie Obojga Sycylii (1860), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866),</p>	<p>– ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia swoich państw.</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>1871);</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Giuseppe Garibaldiego; – wymienia, jakie wojny stoczono podczas jednoczenia Niemiec; – wymienia wydarzenia, które doprowadziły do zjednoczenia Włoch. 	<p>francusko-pruskiej (1870-1871);</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Wilhelma I, Wiktora Emanuela II, Ottona von Bismarcka; – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi; – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck. 	<p>Sedanem (1870);</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia skutki zjednoczenia Włochi Niemiec dla Europy; – opisuje przebieg procesu jednoczenia Niemiec; – wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch; – omawia skutki wojen Prus z Danią i Austrią dla procesu jednoczenia Niemiec; – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko-pruskiej. 	<p>zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo Włoskie (1870);</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Henriego Dunant’a; – wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec. 		
<p>3. Kolonializm w XIX wieku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>kolonializm</i>, <i>metropolia</i>; – identyfikuje postać królowej Wiktorii; – wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>kompania handlowa</i> – wskazuje państwa, które posiadały najwięcej kolonii; – wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ekspansja</i>, <i>eksterminacja</i>, <i>Kompania Wschodnioindyjska</i>; – wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w.; – wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powstanie sipajów</i>, <i>wojny opiumowe</i>, <i>wojny burskie</i>, <i>powstanie bokserów</i>; – porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw. 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

			<ul style="list-style-type: none">– przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych;– przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji;– wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych.			
4. Przemiany polityczno-społeczne w Europie	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>system republikański, monarchia parlamentarna, demokratyzacja</i>;– wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji;– wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>socjaldemokracja, chrześcijańska demokracja (chadecja), emancypantki, sufrażystki</i>;– identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII;– wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>nacjonalizm, szowinizm, syjonizm</i>;– przedstawia założenia programowe socjalistów;– charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji;– przedstawia cele i metody działania anarchistów;– omawia różnice między zwolennikami socjaldemokracji a komunistami;– wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>solidaryzm społeczny, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, encyklika</i>;– zna datę ogłoszenia encykliki <i>Rerum novarum</i> (1891);– przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych;– przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia.	<ul style="list-style-type: none">– zna datę ustanowienia 1 maja Świętem Pracy (1889);– porównuje systemy ustrojowe w XIX-wiecznej Europie.	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

<p>5. Postęp techniczny i kultura przełomu XIX i XX wieku</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teoria ewolucji, promieniowanie X, kultura masowa</i>; – identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie; – wymienia odkrycia naukowe, przełomu XIX i XX wieku; – przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej; – wymienia nowe kierunki w sztuce i architekturze.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>pasteryzacja</i>; – zna datę ogłoszenia teorii ewolucji przez Karola Darwina (1859), – identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie, Ludwika Pasteura, Auguste’a i Louisa Lumière, Claude Moneta, Rudolfa Diesela; – przedstawia założenia teorii ewolucji; – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne; – wymienia wynalazki, które miały wpływ na rozwój medycyny i higieny.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>secesja, realizm, impresjonizm, naturalizm, kubizm</i>; – identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Wilhelma Roentgena, Charelsa Dickensa, Pierre’a Curie; – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu; – charakteryzuje nowe kierunki w sztuce i architekturze; – wyjaśnia, czym charakteryzowało się malarstwo impresjonistów; – wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w.; – przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>historyzm, symbolizm, futuryzm, ekspresjonizm</i>; – zna datę pierwszych igrzysk olimpijskich (1896); – identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Roberta Kocha, Karla Benza, Gottlieba Daimlera, – wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w.;</p>	<p>– ocenia znaczenierozpowszechnienia nowych środków transportu; – ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji; – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w.</p>	
<p>1. Powstanie styczniowe</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>praca organiczna,</i></p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>„czerwon”, „biali”, wojna partyzancka, ukaz;</i></p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>odwilż (wiosna) posewastopolska</i>; – identyfikuje postacie:</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>„rewolucja moralna”</i>; – zna daty: aresztowania</p>	<p>– ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego; – ocenia postawy</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>branka, dyktator;</i> – zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), ukaz o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864); – identyfikuje postać Romualda Traugutta; – wymienia założenia pracy organicznej; – określa przyczyny powstania styczniowego; – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego.</p>	<p>– identyfikuje postacie: Aleksandra Wielopolskiego Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza; – wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej; – przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych”; – przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego; – wskaże na mapie miejsca walk powstańczych; – omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim.</p>	<p>Jarosława Dąbrowskiego, Leopolda Kronenberga; – zna datę ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863); – charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim; – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi”; – omawia cele manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego; – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska.</p>	<p>Romualda Traugutta (IV 1864), objęcia dyktatury przez Mariana Langiewicza (III 1863); – identyfikuje postacie: Andrzeja Zamoyskiego, Józefa Hauke- Bosaka; – wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania; – porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych”.</p>	<p>dyktatorów powstania styczniowego.</p>	<p>odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>
2. Po powstaniu styczniowym	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rusyfikacja, germanizacja;</i> – identyfikuje postać Michała</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>trójlojalizm, Kraj Przywiślański, autonomia, kulturkampf, strajk szkolny, rugi pruskie;</i> – zna datę protestu</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kibitka, tajne komplety, Komisja Kolonizacyjna, Hakata;</i> – identyfikuje postać Ottona von Bismarcka, Mieczysława</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Uniwersytet Latający, Towarzystwo Czytelników Oświatowych, nowela osadnicza, ustawa kagańcowa;</i> – zna datę ogłoszenia tzw.</p>	<p>– ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych; – ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>Drzymały;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego; – charakteryzuje politykę germanizacji. 	<p>dzieci we Wrześni (1901);</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Marii Konopnickiej; – wymienia postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji; – przedstawia przykłady rusyfikacji i germanizacji ziem zabranych; – wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu; – wymienia instytucje autonomiczne w Galicji. 	<p>Ledóchowskiego, Piotra Wawrzyniaka;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich (1885), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886); – omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem; – omawia postawę Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji; 	<p>noweli osadniczej(1904),</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie; 	<p>rusyfikacji i germanizacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego. 	
<p>3. Zmiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>emigracjazarobkowa, robotnicy</i>; – identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego; – wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>burżuazja, inteligencja, ziemiaństwo</i>; – zna datę uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864); – wymienia przykłady przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim i wymienia jej przykłady; – charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe</i>; – zna datę zniesienia granicy celnej z Rosją (1851); – identyfikuje postać Franciszka Stefczyka; – przedstawia rozwój i rolnictwa w zaborze rosyjskim; 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów; – zna datę zakończenia budowy kolei warszawsko- wiedeńskiej (1848); – wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki; – opisuje przykłady przedsiębiorczości w 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami; 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>koniec XIX w.;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w. 	<p>rozwój gospodarczy Galicji;</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego; – omawia rozwój spółdzielczości w Galicji; – charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich. 	<p>zaborze rosyjskim, pruskim i austriackim;</p>		
<p>4. Działalność polityczna na ziemiach polskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę rewolucji 1905–1907; – rozwinię skróty: SDKP, SDKPiL, PPS, PSL; – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa; – wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa niedziela, solidaryzm narodowy</i>; – zna datę krwawej niedzieli (22 I 1905); – identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Róży Luksemburg, Ignacego Daszyńskiego; – wymienia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich; – charakteryzuje orientację proaustriacką i prorosyjską; – wymienia przyczyny i 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>endecja</i>; – zna daty: powstania Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903); – wymienia założenia programowe SDKPiL i PPS; – przedstawia założenia ruchu robotniczego i ruchu narodowego; – przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Duma Państwowa, Macierz Szkolna</i>; – zna daty: powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893), Socjaldemokracji Królestwa i Polskiego i Litwy (1900), Stronnictwa Ludowego (1895), Polskiej Partii Socjaldemokratycznej Galicji i Śląska (1897); – identyfikuje postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Stanisława Stojałowskiego, Franciszka Stefczyka, Marii i Bolesława 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami; – ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w. 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		przebieg rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim; – wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami.	w.	Wystouchów; – omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich; – wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji; – porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL; – porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r.		
5. Kultura polska na przełomie XIX i XX wieku	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska</i> ; – identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Elizy Orzeszkowej, Jana Matejki, Marii	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>modernizm</i> ; – wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury; – charakteryzuje kulturę Młodej Polski; – wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>literatura postyczniowa, skauting</i> ; – wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury; – wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami.	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>ogródki jordanowskie</i> , – identyfikuje postacie: Henryka Jordana, Heleny Modrzejewskiej, Andrzeja Małkowskiego, Kazimierza Prószyńskiego; – wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego; – charakteryzuje sztukę	– ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku pokrzepieniu serc.	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>Konopnickiej, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego;</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc;</p> <p>– podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc.</p>			<p>polską przełomu XIX i XX w.</p>		
<p>1. Świat na drodze ku wojnie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>trójprzymierze/państwa centralne, trójporozumienie/ententa, aneksja</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia;</p> <p>– wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia;</p>	<p>– zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907);</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kocioł bałkański</i>;</p> <p>– wymienia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami;</p> <p>– przedstawia przykłady rywalizacji mocarstw na morzach i</p>	<p>– wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w.;</p> <p>– opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia;</p> <p>– omawia przebieg wojny rosyjsko-japońskiej i jej skutki.</p>	<p>– zna daty: I wojny bałkańskiej (1912), II wojny bałkańskiej (1913), wojny rosyjsko-japońskiej (1904–1905), bitwy pod Cuszimą (1905);</p> <p>– przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie;</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich.</p>	<p>– ocenia wpływ konfliktów bałkańskich na zaostrzenie sytuacji międzynarodowej w Europie.</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	– wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń.	oceanach; – wyjaśnia, jak doszło do wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej.				
2. Na frontach I wojny światowej	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Wielka Wojna, front</i> ; – identyfikuje postać Franciszka Ferdynanda Habsburga; – zna daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914), wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro-Węgry (28 VII 1914), I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918); – wymienia przyczynę bezpośrednią wybuchu Wielkiej	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna, wojna manewrowa, nieograniczona wojna podwodna</i> ; – zna daty: wypowiedzenia wojny Niemcom przez Stany Zjednoczone (IV 1917), podpisania traktatu brzeskiego (3 III 1918); – wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych; – wymienia przyczyny pośrednie wybuchu Wielkiej Wojny; – wyjaśnia, jaki wpływ miało wprowadzenie nowych rodzajów	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>U-boot, ofensywa</i> ; – identyfikuje postacie: Karola I Habsburga, Wilhelma II, Gawriło Principa; – przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy; – przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych.	– zna daty: przyłączenia się Włoch do ententy (1915), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy pod Verdun (1916), bitwy pod Ypres (1915), bitwy nad Sommą (1916), bitwy pod Tannenbergiem (VIII 1914), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917); – wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech i Austro-Węgrzech; – opisuje przebieg walk na froncie zachodnim i wschodnim; – przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech.	– ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej; – ocenia skutki zastosowania nowych rodzajów broni; – porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim.	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>Wojny; – wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej.</p>	<p>broni; – wskazuje przyczyny klęski państw centralnych.</p>				
<p>3. Rewolucje w Rosji</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bolszewicy, Armia Czerwona, łagry</i>; – zna daty: wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917); – identyfikuje postać Włodzimierza Lenina; – rozwinięte skróty ZSRS.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rewolucja lutowa, rewolucja październikowa</i>; – zna daty: wojny domowej w Rosji (1919–1922), powstania ZSRS (XII 1922); – identyfikuje postać Mikołaja II; – wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz rewolucji październikowej; – wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej; – wymienia, kto sprawuje władzę w Rosji</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Rada Komisarzy Ludowych, dwuwładza, Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czeka, tezy kwietniowe</i>; – zna datę obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (15 III 1917); – identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego; – omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej; – określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eserowcy, mienszewicy</i>; – zna datę powstania Rady Komisarzy Ludowych (XI 1917); – identyfikuje postacie: Aleksandra Kiereńskiego, Grigorij Rasputin; – wymienia założenia programowe rosyjskich stronnictw politycznych; – omawia przebieg rewolucji lutowej; – charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji.</p>	<p>– ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy.</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		po rewolucji październikowej.				
4. Sprawa polska podczas I wojny światowej	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu <i>Legiony Polskie</i>;– zna datę sformowania Legionów Polskich (1914), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919);– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego;– wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kryzys przysięgowy, Błękitna Armia</i>;– zna datę kryzysu przysięgowego (VII 1917);– omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy), Rada Regencyjna</i>;– zna daty: wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), programu pokojowego prezydenta Wilsona (8 I 1918);– wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r.;– przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>Kompania Kadrowa, Legion Puławski, I II Brygada Legionów Polskich</i>;– zna daty: odezwy cara Mikołaja II (1916), powstania Rady Regencyjnej (1917), wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (6 VIII 1914), powstania Legionu Puławskiego (1914);– przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji.	<ul style="list-style-type: none">– porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim;– ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków.	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

1. Świat po I wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy</i>;– zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919);– wymienia państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim;– wymienia postanowienia traktatu wersalskiego– przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej;	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Wielka Czwórka, demilitaryzacja, ład wersalski, czarny czwartek, New Deal</i>;– zna daty: obrad konferencji paryskiej (XI 1918–VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), wprowadzenia <i>New Deal</i> (1933);– identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta;– wskazuje na mapie państwa powstałe po I wojnie światowej;– wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plebiscyt, wolne miasto, mały traktat wersalski</i>;– charakteryzuje postanowienia małego traktatu wersalskiego;– charakteryzuje działalność Ligi Narodów;– charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim;– charakteryzuje postanowienia konferencji w Locarno.	<ul style="list-style-type: none">– zna daty: wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934)– identyfikuje postacie: Davida Lloyd George’a, Thomasa Wilsona, Vittorio Orlando;– omawia postanowienia pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec;	<ul style="list-style-type: none">– ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego;– ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie;– wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno.	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
2. Narodziny faszystów	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>faszizm, narodowy socjalizm (nazizm), obóz</i>	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>marsz na Rzym, antysemityzm, „czarne koszule”, ustawy norymberskie,</i>	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>noc długich noży, ustawy norymberskie, noc kryształowa,</i>	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>korporacja, pucz, indoktrynacja, pakty laterańskie;</i>– zna daty: powstania	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy totalitarne;– ocenia zbrodniczą	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p><i>koncentracyjny, führer;</i> – zna daty: marszu na Rzym (1922), przejścia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (1933); – identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera; – wymienia cechy charakterystyczne faszyzmu i nazizmu.</p>	<p><i>totalitaryzm, Gestapo;</i> – zna datę przyjęcia ustaw norymberskich (1935), nocy kryształowej (1938); – identyfikuje postać Josefa Goebbelsa, Heinricha Himmlera; – opisuje okoliczności przejścia władzy przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera; – charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów.</p>	<p><i>totalitaryzm;</i> – zna daty: przejścia przez Benita Mussoliniego funkcji premiera (1922), funkcjonowania Republiki Weimarskiej (1919–1933), przejścia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934); – wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli.</p>	<p>Związków Włoskich Kombatantów (1919), puczu monachijskiego (1923), powstania Narodowej Partii Faszystowskiej (1921), podpalenia Reichstagu (II 1933); – przedstawia sytuację Włoch i Niemiec po zakończeniu I wojny światowej; – omawia przyczyny popularności faszystów w Włoszech i nazistów w Niemczech.</p>	<p>politykę nazistów do 1939 r.; – ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli.</p>	
<p>3. ZSRS – imperium komunistyczne</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>stalinizm, kult jednostki, łagier;</i> – zna daty: utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop-Mołotow (23 VIII 1939); – rozwinie skrót NEP; – identyfikuje</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Nowa Ekonomiczna Polityka, wielka czystka, NKWD, Gułag;</i> – zna datę układu w Rapallo (1922); – wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki; – rozwinie skrót NKWD; – wymienia metody</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kołchoz, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa, czystka;</i> – zna daty: ogłoszenia NEP (1921), wielkiej czystki (1936–1938), kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932–1933); – rozwinie skróty: WKP(b); – identyfikuje postacie:</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>komunizm wojenny;</i> – wskazuje na mapie największe skupiska łagrów; – wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy; – charakteryzuje reformy gospodarcze Józefa Stalina.</p>	<p>– ocenia politykę Stalina wobec przeciwników; – ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez Stalina.</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	postać Józefa Stalina; – wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego.	stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów.	Wiaczesława Mołotowa, Joachima Ribbentropa; – omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.		
4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mass media</i> , <i>emancypacja</i> , <i>prawa wyborcze</i> ; – identyfikuje postać Charliego Chaplina; – wymienia rodzaje mass mediów; – wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce; – przedstawia społeczne skutki I wojny światowej.	– przedstawia rozwój środków komunikacji i mass mediów w okresie międzywojennym; – charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>modernizm</i> , <i>dadaizm</i> , <i>surrealizm</i> , <i>futuryzm</i> ; – identyfikuje postać Orsona Wellesa; – wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>funkcjonalizm</i> , <i>socrealizm</i> , <i>indoktrynacja</i> ; – identyfikuje postać Rudolfa Valentino ; – zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918); – wyjaśnia i ocenia wpływ mass mediów na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym.	– ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej.
5. Świat na drodze ku II wojnie światowej	– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>aneksja</i> , <i>Anschluss</i> , <i>oś Berlin- Rzym-Tokio (państwa osi)</i> ; – identyfikuje	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>appeasement</i> ; – zna daty: <i>Anschlussu</i> Austrii (III 1938), konferencji w Monachium (29–30 IX	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>państwo marionetkowe</i> , <i>remilitaryzacja</i> ; – zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936), aneksji	– zna daty: wojny domowej w Hiszpanii (1936-1939), ataku Japonii na Chiny (1937), proklamowania niepodległości Słowacji	– ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium; – ocenia skutki polityki

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera;</p> <p>– wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch;</p> <p>– podaje przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Hitlera;</p> <p>– wymienia strony walczące ze sobą w hiszpańskiej wojnie domowej.</p>	<p>1938);</p> <p>– identyfikuje postać Francisco Franco;</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii;</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Monachium.</p>	<p>Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939);</p> <p>– przedstawia przyczyny <i>Anschlusu</i> Austrii;</p> <p>– identyfikuje postać Neville’a Chamberlaina;</p> <p>– przedstawia proces militaryzacji Niemiec;</p> <p>– omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej.</p>	<p>(III 1939), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939);</p> <p>– przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej;</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Japonii na Dalekim Wschodzie.</p>	<p><i>appeasement</i> dla Europy.</p>	
<p>1. Odrodzenie Rzeczypospolitej</p>	<p>– zna daty: przekazania władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918);</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego;</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>Tymczasowy Naczelnik Państwa</i>;</p> <p>– identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego;</p> <p>– omawia okoliczności przejścia władzy przez</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>nacjonalizacja</i>;</p> <p>– umiejscawia w czasie powołanie rządu Moraczewskiego (18 XI 1918) oraz rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919);</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która</p>	<p>– przedstawia założenia programowe tymczasowych ośrodków władzy;</p> <p>– przedstawia założenia programowe rządu Jędrzeja Moraczewskiego.</p>	<p>– charakteryzuje sytuację polityczną na ziemiach polskich w pierwszym roku niepodległości;</p> <p>– ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości;</p> <p>– ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich; – wie, dlaczego 11 listopada stał się symboliczną datą odzyskania przez Polskę niepodległości. 	Józefa Piłsudskiego.	zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę.		w momencie odzyskania niepodległości.
2. Kształtowanie się granic odrodzonej Polski	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>plebiscyt</i>; – zna daty: Bitwy Warszawskiej (15 VIII 1920), pokoju w Rydze (18 III 1921); – identyfikuje postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego; – wymienia postanowienia pokoju ryskiego; – wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt granic 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu <i>Orłętalwowskie</i>; – zna daty: wybuchu powstania wielkopolskiego (27 XII 1918), plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), pierwszego powstania śląskiego (1919), drugiego powstania śląskiego (1920), trzeciego powstania śląskiego (1921); – identyfikuje postacie: Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>linia Curzona</i>, „<i>cud nad Wisłą</i>”, <i>koncepcja inkorporacyjna</i>, <i>koncepcja federacyjna</i>, „<i>bunt</i>” <i>Żeligowskiego</i>; – zna daty: włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922), plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920), – identyfikuje postacie: Wojciecha Korfanteo, Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego; – wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zaślubin Polski z morzem (10 II 1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (VII 1920); – identyfikuje postać Józefa Hallera; – charakteryzuje kształtowanie się granic odrodzonej Polski z wykorzystaniem mapy; – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r.; – omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki; – opisuje konflikt polsko- 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej; – ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu; – ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska; – omawia okoliczności zaślubin Polski z morzem.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	państwa polskiego.	Ignacego Jana Paderewskiego; – wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszar powstania wielkopolskiego; – omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej; – przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską; – omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego; – omawia okoliczności plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku.	granice wschodnią ustaloną w pokoju ryskim; – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną; – charakteryzuje przebieg wojny polsko-bolszewickiej; – wskazuje na mapie obszary plebiscytowe, zasięg powstań śląskich, – przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich.	czechosłowacki i jego skutki.		
3. Rządy parlamentarne	– wyjaśnia znaczenie terminu <i>Naczelnik Państwa</i> ; – zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921), wyboru Gabriela	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mała konstytucja</i> , <i>konstytucja marcowa</i> , <i>hiperinflacja</i> ; – zna daty: pierwszych wyborów do sejmu ustawodawczego (I 1919), uchwalenia	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna celna</i> , <i>system parlamentarny</i> , <i>Kresy Wschodnie</i> ; – wymienia postanowienia małej konstytucji; – omawia okoliczności i skutki zamachu na	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sejm ustawodawczy</i> , <i>Zgromadzenie Narodowe</i> , <i>kontrasygnata</i> , <i>dywersja</i> ; – identyfikuje postacie: Romana Rybarskiego, Ignacego Daszyńskiego, Maurycego Zamoyskiego,	– ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926; – charakteryzuje wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>Narutowicza na prezydenta (XII 1922), układu polsko-francuskiego (II 1921),;</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego;</p> <p>– wymienia partie polityczne II Rzeczypospolitej;</p> <p>– wymienia państwa , z którymi II Rzeczypospolita zawarła sojusze.</p>	<p>małej konstytucji (20 II 1919), zabójstwa prezydenta Gabriela Narutowicza (16 XII 1922);</p> <p>– wymienia postanowienia konstytucji marcowej;</p> <p>– wymienia postanowienia sojuszy Polski z Francją i Rumunią;</p> <p>– identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Wojciecha Korfantego, Władysława Grabskiego.</p>	<p>prezydenta Gabriela Narutowicza;</p> <p>– charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926.</p>	<p>Jana Baudouin de Courtenaya;</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej;</p>	<p>międzynarodową II Rzeczypospolitej.</p>	
4. Zamach majowy i rządy sanacji	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>zamach majowy, sanacja</i>;</p> <p>– zna daty: początku zamachu majowego (12 V 1926), uchwalenia konstytucji</p>	<p>– zna daty: traktatu polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934);</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: nowela</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, wybory brzeskie</i>;</p> <p>– zna datę dymisji rządu i prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (14 V 1926), wyborów</p>	<p>– zna datę procesu brzeskiego (1932);</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>partyjniactwo „cuda nad urną”, grupa pułkowników</i>;</p> <p>– porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach</p>	<p>– charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie;</p> <p>– ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli.</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>kwietniowej(23 IV 1935);</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego, Stanisława Wojciechowskiego; – wymienia nazwy traktatu z ZSRS i układu z Niemcami z okresu polityki równowagi; 	<p>sierpniowa, autorytaryzm, konstytucja kwietniowa, polityka równowagi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Becka; – wymienia przyczyny zamachu majowego; – charakteryzuje przebieg zamachu majowego; – przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej. 	<p>brzeskich (XI 1930);</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Macieja Rataja, Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego; – opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego; 	<p>marcowej i kwietniowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje rządy sanacyjne; – przedstawia politykę sanacji wobec opozycji; – omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego. 		
<p>5 . Osiągnięcia II Rzeczypospolitej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy</i>; – wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B, obszar COP-u, Gdynię; – wymienia różnice między Polską A 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>reformarolna, reforma walutowa, hiperinflacja, magistrala węglowa</i>; – identyfikuje postacie: Eugeniusza Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego; – na podstawie mapy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>asymilacja narodowa, getto ławkowe, hiperinflacja</i>; – zna daty: reformy walutowej Władysława Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia budowy COP-u (1937); – wskazuje na mapie przebieg magistrali 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ustawy o reformie rolnej (1920 i 1925), przeprowadzenia spisów powszechnych w II Rzeczypospolitej (1921 i 1931); – opisuje sposoby przewyższania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej; – charakteryzuje politykę 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej; – ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej; – ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>i Polską B; - rozwinie skrót COP; – charakteryzuje społeczeństwo II Rzeczypospolitej pod względem narodowościowym; – przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej.</p>	<p>wymienia okęgi przemysłowe II Rzeczypospolitej; – omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej; – wymienia reformy rządu Władysława Grabskiego; – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni;</p>	<p>węglowej; – przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości; – omawia założenia i realizację reformy rolnej; – omawia stosunki polsko–żydowskie; – wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa;</p>	<p>władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców.</p>	<p>Kwiatkowskiego; – ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych.</p>	
6. Kultura i nauka II RP	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu <i>analfabetyzm</i>; – identyfikuje postacie: Władysława Reymonta, Stefana Żeromskiego; – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym i ich dzieła; – wymienia nurty, które powstały w</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ekspresjonizm</i>, <i>impresjonizm</i>; – identyfikuje postacie: Zofii Nałkowskiej, Marii Dąbrowskiej, Witolda Gombrowicza, Juliana Tuwima; – omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej – wymienia osiągnięcia polskich naukowców w</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>formizm</i>, <i>modernizm</i>, <i>funkcjonalizm</i>; – identyfikuje postacie: Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury; – wymienia przykłady wyższych uczelni funkcjonujących w II RP; – wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, twórców filmu i sztuki w Polsce</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>skamandryci</i>, <i>awangarda</i>; – zna datę reformy szkolnictwa (1932); – identyfikuje postacie: Brunona Schulza, Tadeusza Dołęgi-Mostowicza, Hanki Ordonówny; – wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia; – charakteryzuje kierunki w sztuce</p>	<p>– ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym.</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	malarstwie i architekturze.	dziejninie nauk matematycznych.	międzywojennej;	i architekturze i literaturze II Rzeczypospolitej.		
7. Schyłek niepodległości	<ul style="list-style-type: none">– zna datę paktu Ribbentrop-Mołotow(23 VIII 1939);– wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestoleciu międzywojennym;– przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r.;– wymienia postanowienia paktu Ribbentrop-Mołotow.	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>Zaolzie, eksterytorialność</i>;– zna datę zajęcia Zaolzia przez Polskę (2 X 1938);– identyfikuje postacie: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa, Józefa Becka;– wskazuje na mapie: Zaolzie, obszary, które na mocy paktu Ribbentrop-Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS;– omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich;– wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje stosunki polsko-radzieckie i polsko-niemieckie w dwudziestoleciu międzywojennym;– wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej;– wyjaśnia, jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r.	<ul style="list-style-type: none">– zna datę przemówienia sejmowego Józefa Becka (5 V 1939);– przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie;– charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej;– wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera;– wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop-Mołotow.	<ul style="list-style-type: none">– ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej;– ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia.	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		Ribbentrop–Mołotow.				
--	--	---------------------	--	--	--	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Wymagania edukacyjne do historii dla klasy 8 szkoły podstawowej opracowany przez Lidię Leszczyńską, oparty na programie nauczania *Wczoraj i dziś* autorstwa Tomasza Maćkowskiego

Treści / zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:	Formy sprawdzenia
1. Napaść na Polskę	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile” – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacja Warszawy (28 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – przedstawia stosunek 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow – wymienia i charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, obrona Helu	sił ZSRS, Niemiec i Polski – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi		
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina (1939–1941)	– wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię – identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V–VI 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	– identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941) – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1940	– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana – zna datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941)	– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki	– wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu – identyfikuje postać Geоргija Żukowa – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.	– zna daty: blokady Leningradu (1941–1944), bitwy o Moskwę (XI–XII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943) – przedstawia przebieg działań wojennych na	– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej		– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej	froncie wschodnim w latach 1941–1943 – przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich	
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady – identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej	– przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów – omawia bilans Holokaustu	– wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota” – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom	– wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary – zna datę konferencji w Wannsee (I 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broza-Tity – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów	– omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów – ocenia postawy wobec Holokaustu
5. Wojna poza Europą	– wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój,	– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada	– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele	– zna daty: bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk	– omawia działania wojenne na morzach i oceanach – ocenia konsekwencje

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>Enigma, lotniskowiec, pancernik</p> <p>– zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)</p>	<p>– identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla</p>	<p>strategiczne</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie</p> <p>– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej</p>	<p>o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Eisenhowera</p> <p>– wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.</p> <p>– przedstawia przebieg walk w Afryce</p> <p>– charakteryzuje ekspansję japońską w Azji</p>	<p>włączenia się USA do wojny</p> <p>– przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na morzach i oceanach</p>	
6. Droga do zwycięstwa	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie</p> <p>– zna daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945),</p>	<p>– wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji</p>	<p>– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jaltcie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i>, operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze</p> <p>– zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945)</p>	<p>– przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej</p> <p>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana</p>			<p>– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Douglasa MacArthura, Bernarda Montgomery’ego</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– charakteryzuje działania na frontach w latach 1944–1945</p>		
1. Dwie okupacje	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB”</p> <p>– zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V</p>	<p>– wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS</p> <p>– charakteryzuje główne cele niemieckiej</p>	<p>– zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939)</p> <p>– podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)</p> <p>– omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa” policja, Pawiak</p> <p>– identyfikuje postać Hansa Franka</p> <p>– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją</p> <p>– przedstawia</p>	<p>– porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego</p>	<p>Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	1940)	i sowieckiej polityki okupacyjnej		i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS	
2. Władze polskie na uchodźstwie	– wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (VII 1941) – identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa – przedstawia okoliczności	– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie	– omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)	– zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943) – identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na	– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	powstania polskiego rządu emigracyjnego			<p>uchodźstwie</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia okoliczności powstania układu Sikorski–Majski - opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa - wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej 	
3. Polskie Państwo Podziemne	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi - zna datę powstania AK (II 1942) - identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grotę”, Tadeusza Komorowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki - przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, sabotaż - wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego - wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa - zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944) - identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, Jana Bytnara „Rudego”, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala - wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	„Bora”			– wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK	
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	– wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)	– identyfikuje postacie: Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego	– wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – identyfikuje postacie: Jana Karskiego, Stepana Bandery – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki	– wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim	– przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów
5. Akcja „Burza” i powstanie warszawskie	– wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuć – zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego	– identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego „Bora” – przedstawia założenia planu „Burza”	– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	– wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama” – zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji	– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego – ocenia decyzję władz polskiego podziemia

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	(1 VIII–2 X 1944)			o wybuchu powstania w Warszawie – charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego	dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego	
6. Sprawa polska pod koniec wojny	– wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945)	– wyjaśnia znaczenie terminu proces szesnastu – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski	– zna daty: rozwiązania AK (I 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945) – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	wyjaśnia znaczenie terminu Niepodległość („NIE”) – identyfikuje postać Edwarda Osóbki-Morawskiego – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego	– ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

1. Początek zimnej wojny	– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, mur berliński, reparacje wojenne – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni	– wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949), budowy muru berlińskiego (1961) – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń – wyjaśnia, czym była zimna wojna	– identyfikuje postacie: George’a Marshalla – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich – wskazuje okoliczności powstania NATO	– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego – wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), ogłoszenia planu Marshalla (1947), przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948-1949) – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia genezę blokady Berlina	– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie – ocenia znaczenie powstania ONZ – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność
--------------------------	---	--	---	---	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

				Zachodniego	
2. Za żelazną kurtyną	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski – zna datę śmierci J. Stalina (1953) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie – zna datę powstania węgierskiego (X 1956) – identyfikuje postać Nikity Chruszczowa – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (1956) – identyfikuje postać Imre Nagya – przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa – wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960
3. Rozpad systemu kolonialnego	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu – identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949) – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei – opisuje proces dekolonizacji Indochin – charakteryzuje

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>Trzeci Świat, Rok Afryki</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny w Korei (1950–1953), Roku Afryki (1960) – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 	<p>Mahatmy Gandhiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji 	<p>kulturalna w Chinach</p>	<p>światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Pn, – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego 	<p>konflikty zbrojne w Afryce</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego 	
<p>4. Konflikt na Bliskim Wschodzie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm – zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: konflikt żydowsko-palestyński, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza” – wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (1956), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), porozumienia z Oslo (1993) – identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Saddama Husajna – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu – ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		Perskiej		– opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie	
5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	– wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń, odprężenie – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy’ego, Leonida Breżniewa	– wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna – zna daty: wystania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968) – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	– zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969) – przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny	– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka, Pol Pota – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. – przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji	– omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje
6. Droga ku wspólnej Europie	– wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro – zna datę	– wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS),	– zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985) – identyfikuje postacie:	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada	– wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – omawia wpływ integracji europejskiej

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992)</p> <p>– podaje przyczyny integracji europejskiej</p> <p>– identyfikuje postać Roberta Schumana</p>	<p>Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht</p> <p>– zna daty: powstania EWG (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957)</p>	<p>Konrada Adenauera, Alcide Gaspariego</p> <p>– wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE</p> <p>– wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej</p>	<p>Europejska, Beneluks, unia celna</p> <p>– przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej</p>	<p>na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej</p> <p>– ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej</p>
<p>7. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa</p>	<p>– zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962–1965)</p> <p>– identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI</p>	<p>– zna datę buntów studenckich we Francji (1968)</p> <p>– przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w.</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki</p>	<p>– przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60.</p> <p>– wymienia hasła ruchów kontestatorskich</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA</p> <p>– wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II</p> <p>– prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w.</p> <p>– omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych</p> <p>– wymienia przejawy terroryzmu politycznego</p> <p>– ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

				<ul style="list-style-type: none"> – opisuje walkę o równouprawnienie rasowe – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu 	
1. Początki władzy komunistów w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna daty: referendum ludowego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki” – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura przewencyjna, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel – identyfikuje postać Józefa Franczaka „Lalusia” – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przytacza metody terroru stosowane przez komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

		kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich				
2. Polska w czasach 11stalinizmu	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwa Rolne – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (1948), przyjęcia Konstytucji PRL (1952) – podaje założenia planu sześcioletniego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę planu sześcioletniego (1950–1955) – wyjaśnia znaczenie terminów: „wyścig pracy”, przodownik pracy, kułak – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu – przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r. – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu 	
3. Czasy Gomułki (1956–1970)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wystosowania listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965) – identyfikuje postać 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń poznańskich – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu 	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski</p> <p>– zna daty: śmierci J. Stalina (1953), obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego</p> <p>– prezentuje okoliczności dojścia W.Gomułki do władzy</p>	<p>Grudzień 1970 r.</p> <p>– zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)</p> <p>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p>	<p>w 1956 r.</p> <p>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce</p> <p>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p>	<p>Romka Strzałkowskiego</p> <p>– omawia proces odwilży</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>List 34</i>, <i>Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</i></p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.</p>	<p>wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p> <p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p> <p>– wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej</p> <p>– opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec</p>	
<p>4. Polska w czasach Gierka</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „druga Polska”, propaganda sukcesu</p> <p>– identyfikuje postać Edwarda Gierka</p> <p>– przedstawia</p>	<p>– wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka</p> <p>– opisuje życie codzienne w czasach PRL</p>	<p>– zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976)</p> <p>– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju</p> <p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego</p>	<p>– ocenia okres rządów E.Gierka</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka			polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków		
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	– wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR) – identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia	– wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r. – zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979)	– opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	– wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) – identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa Lipskiego, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub aktywność

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

2. Powstanie „Solidarności”	– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność” – zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz	– wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych	– zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mehmeta Alego Ağcy – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności” – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.	– wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją	
3. Stan wojenny w Polsce	– wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie – zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981)	– przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	– charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce	– zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu	– ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>– identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki</p>			<p>wojennego – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce</p>	
<p>4. Rozpad bloku wschodniego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja, <i>perestrojka</i>, <i>glasnost</i> – zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa – identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, Giennadija Janajewa – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS</p>	<p>– zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991) – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie</p>	<p>– ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne</p>

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

				– wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego		
5. Początek III Rzeczypospolitej	– wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego	– wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy – zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989)	– podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – przedstawia następstwa wyborów czerwcowych	– wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdalenki – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989) – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego	– ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce	
1. Europa po rozpadzie ZSRS	– wyjaśnia znaczenie terminów: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP), kraj postsowiecki – identyfikuje postacie: Billa	– zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999), rozpadu Jugosławii (1991–1992) – przedstawia	– charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji – wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie – prezentuje skutki rozpadu Jugosławii	– zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), I wojny czeczeńskiej (1994–1996), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), rewolucji	– omawia sytuację polityczną Ukrainy i Gruzji – ocenia rolę W. Putina w przywracaniu Rosji roli mocarstwa	Test lub sprawdzian, lub kartkówka, lub odpowiedź ustna, lub praca na lekcji, lub notatka, lub

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	Clinton, Borysa Jelcyna, Władimira Putina	okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO		róż (2003), wojny o Osetię Południową (2008), Euromajdanu (2013–2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczuki, Micheila Saakaszwilego, Dżochara Dudajewa – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii – charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie		aktywność
TSW – Terroryzm czeczeński	– wyjaśnia znaczenie terminu terroryzm – zna datę zamachu na szkołę w Bieśłanie (2004)	– wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego	– wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich	– zna daty: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995), zamachu w teatrze na Dubrowce (2002) – identyfikuje postać Szamila Basajewa – omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku – opisuje przebieg zamachu na teatr na	– ocenia postawy bojowników czeczeńskich i władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego – omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

				Dubrowce – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Bieście – opisuje działania władz rosyjskich .	
2. Konflikty na świecie po 1989 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, Al-Kaida – zna datę ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikuje postacie: George’a W. Busha, Osamy bin Ladena, Saddama Husajna	– wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki	– wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie – wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r.	– zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa, Baszara al-Asada – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku	– ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce
3. Polska w latach 90. XX w.	– wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa,	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza	– omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza	– wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze” – zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy	– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. – omawia podstawy ustrojowe

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTROROGA W OSTROROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	<p>prywatyzacja, bezrobocie</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p>	<p>(1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)</p> <p>– wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r.</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>		<p>administracyjnej (1999)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego</p> <p>– omawia koszty społeczne reform gospodarczych</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego</p>	<p>III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997</p>	
4. Polska w NATO i UE	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska</p> <p>– zna daty:</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE</p>	<p>– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka</p> <p>– zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności</p>	<p>– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE</p> <p>– opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem</p> <p>– wymienia korzyści,</p>	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

	przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)	– omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO		polских żołnierzy na wojnach w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003–2008) – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO	jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO	
5. Wyzwania współczesnego świata	– wyjaśnia znaczenie terminów: internet, globalizacja, amerykanizacja, kultura masowa	– omawia zalety i wady wprowadzenia nowych środków komunikacji – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie	– wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie	– wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska”, Dolina Krzemowa, efekt cieplarniany, arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu	– omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych – ocenia skutki amerykanizacji kultury na świecie – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – przedstawia działania podejmowane w celu	

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

				ekologicznego naszej planety – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata	niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata	
--	--	--	--	--	---	--

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

I Sposoby informowania o obszarach i kryteriach oceniania wiedzy i umiejętności.

Informacja przekazywana jest uczniom na pierwszej lekcji historii i w danym roku szkolnym, udokumentowana wpisem w dzienniku elektronicznym i zeszyte przedmiotowym.

Rodzice mają dostęp do wymagań edukacyjnych z historii w opublikowanych na stronie internetowej szkoły.

W każdym przypadku rodzic może uzyskać wgląd w wymagania edukacyjne z historii podczas spotkania z nauczycielem, np. przy okazji indywidualnej rozmowy, wywiadówki, drzwi otwartych i in.

II Narzędzia stosowane w ocenianiu:

1. **Odpowiedź ustna** – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich tematów lekcji ma ocenić zasób wiedzy, merytoryczną znajomość tematu oraz poprawność stosowania wiedzy teoretycznej i formułowania dłuższych wypowiedzi oraz stosowanie języka przedmiotu.
2. **Kartkówka** – 10-15- minutowa, obejmująca materiał z trzech ostatnich lekcji; nie musi być zapowiadana. Oceny „ndst” lub „dop” z kartkówek poprawia się po uzgodnieniu z nauczycielem.
3. **Sprawdzian, test**– całogodzinny, zapowiadany przynajmniej tydzień wcześniej i zapisany w dzienniku. Wiadomości obejmują dział.
4. **Praca z mapą** - wartość merytoryczna na podstawie analizy mapy.
5. **Praca z tekstem** - odpowiedz pełnym zdaniem, wartość merytoryczna, czytelne pismo
6. **Praca dodatkowa** – między innymi: referaty, krzyżówki, karty pracy, ćwiczenia, plansze, postery, materiały do lekcji i inne.
7. **Aktywność**- aktywności ucznia lub brak aktywności w czasie lekcji; odnotowana za pomocą oceny
8. **Praca na lekcji** – w tym aktywność na lekcjach, umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, praca w zespole, udział w dyskusjach prowadzących do wyciągnięcia wniosków.
9. **Sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.**

I-III miejsce w etapie szkolnym – ocena częściowa *celujący*, I-III miejsce, wyróżnienia w etapie powiatowym, rejonowym – ocena roczna *celujący*.

III Sposób ustalania oceny śródrocznej i rocznej.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Ocena śródroczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych, uzyskanych przez ucznia w ciągu całego pierwszego półrocza, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, testów i konturówek, a w drugiej kolejności za odpowiedzi ustne i kartkówki, prace z tekstem i in.

Ocena śródroczna jest wypadkową wynikającą z ocen cząstkowych uzyskanych w ciągu I półrocza. Nie jest natomiast średnią arytmetyczną ani średnią ważoną.

Ocena roczna wystawiana jest na podstawie oceny śródrocznej i ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w ciągu całego drugiego półrocza, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, testów i konturówek, a w drugiej kolejności za odpowiedzi ustne i kartkówki, prace z tekstem i in.

Ocena roczna nie jest natomiast średnią arytmetyczną, ani średnią ważoną.

Ustalając ocenę śródroczną i roczną uwzględnia się również zaangażowanie i systematyczność pracy.

IV Ocenianie bieżące

1. Uczeń uzyskuje oceny cząstkowe wg skali:

niedostateczny	1	niedostateczny plus	1+
dopuszczający minus	2-	dopuszczający	2
dopuszczający plus	2+	dostateczny minus	3-
dostateczny	3	dostateczny plus	3+
dobry minus	4-	dobry	4
dobry plus	4+	bardzo dobry minus	5-
bardzo dobry	5	bardzo dobry plus	5+
celujący minus	6-	celujący	6

2. Ocenianie musi odbywać się systematycznie i w różnorodnej formie. Uczeń nie ma prawa na pracach pisemnych „ściągać”. Każda taka próba kończy się odebraniem pracy, uznaniem jej za niesamodzielną i wystawieniem oceny *niedostatecznej*.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

Bieżące oceny wystawiane są na podstawie progów procentowych:

0% - 39% niedostateczny

40% - 54% dopuszczający

55% -69% dostateczny

70% - 89% dobry

90% - 97% bardzo dobry

98% - 100% celujący

V Stosowanie innych znaków graficznych

1. Uczeń ma **prawo do zgłoszenia** w czasie odczytywania listy obecności uczniów, bez żadnych konsekwencji, raz w ciągu półrocza, **braku przygotowania** do lekcji, takie nieprzygotowanie (tzw. „kropka”) jest odnotowywana w dzienniku wpisem „np”. Prawo do kropki nie dotyczy zaplanowanych sprawdzianów i innych prac, kartkówek ze znajomości lektury, dyktand i lekcji powtórzeniowych, recytacji wiersza zapowiedzianych z kilkudniowym wyprzedzeniem.
2. W przypadku, gdy uczeń nie napisze np. kartkówki lub sprawdzianu, to w miejsce oceny wpisuje się symbol minusa (–), który oznacza brak oceny i po napisaniu pracy zostanie zastąpiony oceną.

VI Szczegółowe określenie warunków i zasad poprawiania ocen i uzupełniania braków edukacyjnych oraz sposoby uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana na koniec roku

1. **Sprawdziany , testy i konturówki są obowiązkowe.** Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian/pracę klasową z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nieprzekraczającym 2 tygodni od powrotu do szkoły.
Czas i sposób - do uzgodnienia z nauczycielem. Jeżeli uczeń uchyla się od napisania zaległej pracy, nauczyciel ma prawo poprosić o jej napisanie w dowolnym terminie. Uczeń powinien poprawić ocenę niedostateczną i dopuszczającą ze sprawdzianu w terminie dwóch tygodni od oddania poprawionych prac. Termin uzgadnia się z nauczycielem.
Uczeń ma obowiązek na bieżąco prowadzić zeszyt przedmiotowy. Jeżeli był nieobecny w szkole nie dłużej niż tydzień, to musi uzupełnić notatki na najbliższą lekcję. Jeżeli nieobecność była dłuższa, to uzupełnia braki w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
Wiadomości i umiejętności uczeń uzupełnia we własnym zakresie w terminie każdorazowo uzgodnionym z nauczycielem.
2. Uczeń nieklasyfikowany po I półroczu może kontynuować naukę w drugim półroczu, ale jego klasyfikacja roczna obejmuje materiał całego roku szkolnego. Nauczyciel realizujący zajęcia edukacyjne, z których uczeń był nieklasyfikowany, ustala sposób i termin zaliczenia zagadnień z I półrocza.

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA OSTOROGA W OSTOROGU

64-560 Ostroróg

ul. Jana Ostroroga 14

tel. +48 61 29 16 772

www.spostrorog.pl

3. UCZEŃ MA MOŻLIWOŚĆ UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA NA KONIEC ROKU PO ZALICZENIU MATERIAŁU USTALONEGO Z NAUCZYCIELEM.

FORMA ZALICZENIA- PRACA PISEMNA.

VII Inne

1. Na lekcji oprócz zeszytu przedmiotowego uczeń powinien mieć podręcznik i ćwiczenia, o ile są one wymagane.
2. Brak zeszytu, podręcznika i innych materiałów potrzebnych na lekcji podlega ocenie z zachowania zgodnie z zapisami Statutu Szkoły Podstawowej.
3. Otrzymane oceny są wpisywane zgodnie z zapisami w wymaganiach edukacyjnych i Statucie Szkoły Podstawowej.
4. Wszystkie prace są archiwizowane i przechowywane do końca roku szkolnego. Rodzice w czasie zebrań (prace nie są wydawane do domu) mogą je zobaczyć i otrzymać uzasadnienie wystawionej oceny. Dopuszcza się również wykonania i udostępnienie kserokopii pracy pisemnej.
5. Prace nieczytelne będą oceniane negatywnie na ocenę *niedostateczną*.
6. Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni. W przypadku oddania poprawionych prac po terminie, oceny będą wpisywane do dziennika wyłącznie za zgodą ucznia.
7. **Wszystkie sprawy nie ujęte w WYMAGANIACH EDUKACYJNYCH rozstrzygane będą zgodnie ze Statutem Szkoły Podstawowej i odpowiednimi Rozporządzeniami**

MEiN